

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Azərbaycanla Ermənistan arasında
normallaşma prosesi müzakirə olunub

Azərbaycanın təqdim etdiyi 5 prinsip, xüsusilə dövlətlərin ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin qarşılıqlı şəkildə tanınması əsasında ölkəmizin Ermənistanla sülh müqaviləsinin imzalanmasını dəstəkləyir.

Prezident İlham Əliyev bu fikri mayın 23-də ATƏT Parlament Assambleyasının sədri xanım Marqareta Sederfelt ilə görüşdə deyib.

Dövlət başçısı 44 günlük Vətən müharibəsi başa çatandan sonra məhz Azərbaycanın Ermənistanla münasibətlərin normallaşması və sülh müqaviləsinin imzalanması təşəbbüsü ilə çıxış etdiyini vurğulayıb. Bu xüsusda son dövrlərdə iki ölkənin xarici işlər nazirləri səviyyəsində sülh müqaviləsinin mətni üzrə Vaşinqtonda aparılmış müzakirələri, həmçinin Brüsseldə özünün Ermənistanın baş naziri ilə keçirdiyi görüşləri qeyd edən İlham Əliyev qarşıdan gələn dövrlərdə də müxtəlif beynəlxalq tədbirlər çərçivəsində görüşlərin olacağını bildirib.

Marqareta Sederfelt hazırda Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşdırılması istiqamətində media müstəvisində müsbət bəyanatların olduğunu qeyd edərək sülh gündəliyi ilə maraqlanıb.

Qeyd edək ki, Marqareta Sederfelt Milli Məclisin və ATƏT Parlament Assambleyasının birgə təşkilatçılığı ilə "Yaşıl iqtisadiyyat, nəqliyyat əlaqələndirilməsi və dayanıqlı inkişaf vasitəsilə təhlükəsizlik və sabitliyin təşviqində milli parlamentlərin rolu" mövzusunda Bakıda keçirilən beynəlxalq konfransa qatılmaq üçün ölkəmizə gəlib.

Nümayəndə heyətinin işğaldan azad edilmiş torpaqlarımıza səfərinin önəmini qeyd edən Prezident İlham Əliyev hazırda həmin ərazilərimizdə genişmiqyaslı bərpa-quruculuq işlərinin heyəta keçirildiyini diqqətə çatdırıb.

Görüşdə nəqliyyat-kommunikasiya xətlərinin açılması məsələləri də müzakirə olunub. Dövlət başçısı bildirib ki, Azərbaycan, Gürcüstan və Ermənistanın eyni platformada bir araya gətirilməsi və inteqrasiya olunmuş Cənubi Qafqaz modelinin yaradılması təşəbbüsü məhz Azərbaycan tərəfindən irəli sürüldü.

Qobustanda vətəndaşların
müraciətləri dinlənilib

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları və digər idarəetmə qurumları rəhbərlərinin şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə əsasən, Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Adil Kərimli tərəfindən mayın 22-də Qobustan rayonunda vətəndaşların qəbulu keçirilib.

səh. 4

ATƏT-ə üzv dövlətlərin nümayəndələri
Zəngilan rayonuna səfər ediblər

Bakıda Milli Məclisin və ATƏT Parlament Assambleyasının təşkilatçılığı ilə keçirilən konfransın iştirakçıları mayın 23-də Zəngilan rayonuna səfər ediblər.

Səfərdə ATƏT PA-nın sədri Marqareta Sederfelt, Monteneqro Parlamentinin sədri Daniyela Curoviç, ATƏT PA-nın baş katibi Roberto Montella, Litva Seyminin vitse-spikeri Yonas Yarusis, ATƏT PA-ya üzv dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri iştirak ediblər.

Qonaqlar təyyarə ilə Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanına gəliblər. Onlara hava limanının texniki imkanları barədə məlumat verilib.

Sonra heyət Zəngilan rayonunun Cahangirbəyli kəndinə gəlib. Şərqi Zəngəzur rayonuna daxil olan Cəbrayıl, Qubadlı və Zəngilan rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Vahid Hacıyev bu ərazilərin Ermənistanın işğalı altında olduğu dövrdə necə viran edildiyindən söz açıb, həyata keçirilən quruculuq işləri barədə danışıb.

ANAMA-nın sədr müavini Samir Poladov ərazidə basdırılan minarlar və onların axtarışı barədə məlumat verib. Mina partlayışı nümayiş etdirilib.

Sonra qonaqlar Zəngilan şəhərində Ermənistan tərəfindən işğal dövründə dağıdılmış yaşayış binalarına, mülki obyektlərə, dini, mədəni və tarixi abidələrə, yerlə yeksan edilmiş binaların qalıqlarına baxıblar.

Heyət Zəngilan rayonunun yenidən qurulan Ağalı kəndində də olub.

Yol genişdir və bizim qarşımızdadır

Gitana Nauseda: “Ölkələrimiz təkcə iqtisadi cəhətdən yox, elm, təhsil və mədəniyyət sahələrində də əlaqələr qurmalıdır”

Bu il Litva və Vilnüs 700 illiyini qeyd edir. Bu tarixin ilk illərindən Litva və hökmdarı Gediminas müxtəlif xalqlar və ölkələrlə əlaqələrə önəm verib. O vaxtdan bu yana Litva başqaları ilə birgə fəaliyyət göstərmək, yeni ideyalar əldə etmək və inkişaf etmək yolu ilə gedir. Azərbaycan xalqının ulu əcdadları da bu hekayənin bir parçası olaraq hələ XV əsrdə Litva elçilərini qəbul ediblər. Bu gün biz ikitərəfli əlaqələrimizin sağlam vəziyyətinə arxalana bilirik.

Litva Respublikasının Prezidenti Gitana Nauseda bu fikirləri mayın 22-də Vilnüsdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə birlikdə iştirak etdiyi Azərbaycan-Litva biznes forumunda deyib.

O qeyd edib ki, Azərbaycan Litvanın mühüm tərəfdaşdır və biz qarşılıqlı faydalı imkanların axtarılmasında maraqlıyıq: “Biz Azərbaycanı nəhəng enerji potensialına malik və şəxələndirməyə can atan inkişaf edən iqtisadi güc kimi görürük. Azərbaycan iqtisadiyyatının informasiya texnologiyaları, logistika, istehsal, qabaqcıl ərzaq sənayesi, bərpaolunan enerji kimi müxtəlif sahələri litvalı iş adamlarını cəlb edir. Biz güclü sənaye ənənəsinə və intellektual işçi qüvvəsinə arxalanırıq. Bizim rəqəmsal infrastrukturumuz sürətli və əlçatandır, Avropa İttifaqında ən yaxşılarından biridir”.

Ötən il ilk dəfə Bakıda keçirilən Azərbaycan-Litva biznes forumunun əhəmiyyətini vurğulayan Gitana Nauseda bildirib ki, ölkələrimiz təkcə iqtisadi cəhətdən yox, eyni zamanda elm, təhsil və mədəniyyət sahələrində də bir-biri ilə əlaqələr qurmalıdırlar:

“Yol genişdir və bizim qarşımızdadır. Qoy bu biznes forum düzgün istiqamətdə atılmış əlavə addım olsun”.

Prezident İlham Əliyev litvalı həmkarı ilə ötən ilin mayında Bakıdakı, bu ilin yanvarında Davosdakı görüşlərinə diqqət çəkərək deyib: “Bu, həqiqətən, əməkdaşlığımızın dinamik xarakterini göstərir. İndi isə biznes icmaları üçün qarşılıqlı surətdə faydalı və məhsuldar əməkdaşlığı ehtiva edən uzun perspektivli plan üçün vaxt yetişib. İki həftə öncə burada, Vilnüsə Litva-Azərbaycan hökumətlərarası komissiyası iqtisadi gündəliyimizdə duran mühüm məsələləri müzakirə etmək məqsədilə öz iclasını keçirdi. Hesab edirəm ki, birgə iqtisadi komissiyanın oynadığı rol biznes dairələrinin səylərinə əlaqə-

ləndirməkdən, potensial əməkdaşlıq üçün mühüm imkanları dəyərləndirməkdən və tərəfdaşlıq üçün çərçivənin yaradılmasından ibarətdir”.

Litva və Azərbaycanın öz regionlarında mühüm daşımalar qovşağı olduğunu vurğulayan İlham Əliyev bildirib ki, biz Xəzər və Baltik regionları arasında şəbəkə qurmalıyıq və bu, mümkündür: “Çünki biz Avropanın enerji xəritəsinə nəzər salsaq, o, əsasən, Azərbaycanın təşəbbüsləri sayəsində kəskin şəkildə dəyişib. Neft və qaz boru kəmərləri tamamilə yeni vəziyyət yaradır. Eyni sözləri daşımalara da aid etmək olar. Biz qonşularımız və tərəfdaşlarımızla yeni bağlantılar yaratmışıq”.

davamı səh. 2-də

Bakıda “Müasir Musiqi Günləri” festivalı keçirilir

Xəbər verdikimiz kimi, mayın 21-dən 25-dək Elm və Təhsil Nazirliyi və Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə Bakıda ilk “Müasir Musiqi Günləri” festivalı keçirilir. Festivalın əsas məqsədi müasir Azərbaycan bəstəkarları ilə Avropa və Amerika bəstəkarlıq məktəbləri arasında qarşılıqlı əlaqələr mövzunu işıqlandırmaqdır.

Festivala altı ölkədən ifaçılar qatılıb...

Mayın 21-də Beynəlxalq Müğəmmə Mərkəzində festivalın açılış konserti oldu.

Konsertdən əvvəl çıxış edən Mədəniyyət Nazirliyi İncəsənət və qeyri-maddi mədəni irs şöbəsinin müdür müavini Sara Timurova diqqətə çatdırdı ki, hələ ötən əsrin 80-ci illərinin sonlarında Bakıda dahi bəstəkar Qara Qarayevin xatirəsinə həsr olunmuş Beynəlxalq Müasir Musiqi Festivalının əsası qoyulmuşdu. Sonralar müəyyən fasilələrlə keçirilən festival növbəti dəfə 2018-ci ildə Q.Qarayevin 100 illiyi münasibətilə nəzərdə tutulsa da, gerçəkləşmədi. O vaxt fes-

tivalın bədii rəhbəri, Xalq artisti, professor Fərəc Qarayev bunu təəssüflə elan edəndə musiqisəvarlərdə nə vaxtsa bu ideyanın bərpa olunacağına ümid qalmışdı. Nəhayət, dahi bəstəkarın anadan olmasının 105-ci ildönümündə “Bakı Müasir Musiqi Günləri” adlı bu festival reallaşdı: “Bütün dünyada, o cümlədən ölkəmizdə məhz bu gün yazılan musiqinin ifasına böyük ehtiyac duyulur. Bu festivalın məqsədlərindən biri də elə budur. Düşünürük ki, festival Azərbaycanda müasir bəstəkarlıq məktəbinin bir platformasına çevrilə bilər”.

davamı səh. 3-də

Natəvanın “Gül dəftəri” Dünya Yaddaşının
Beynəlxalq Reyestrində

Ölkəmizdən reyestrə daxil edilən nümunələrin sayı 5-ə çatıb

Xəbər verdikimiz kimi, 10-24 may tarixlərində Parisdə UNESCO İcraiyyə Şurasının 216-cı sessiyası keçirilir. Sessiya çərçivəsində Azərbaycanın Dünya Yaddaşının Beynəlxalq Reyestrinə (Memory of the World International Register) salınması üçün 2022-2023-cü illər üzrə təqdim etdiyi “Xurşidbanu Natəvanın “Gül dəftəri” – illüstrasiyalı şeirlər albomu” (“Flower Book” of Khurshidbanu Natavan – album of illustrated verses) adlı nominasiya İcraiyyə Şurası tərəfindən qəbul olunub.

Qaydalara əsasən, Beynəlxalq Məşvərət Komitəsi tərəfindən təsdiqlənən siyahı müzakirə və təsdiq üçün UNESCO İcraiyyə Şurasının sessiyasına təqdim edilir və qəbul olundundan sonra reyestrə salınmış hesab olunur.

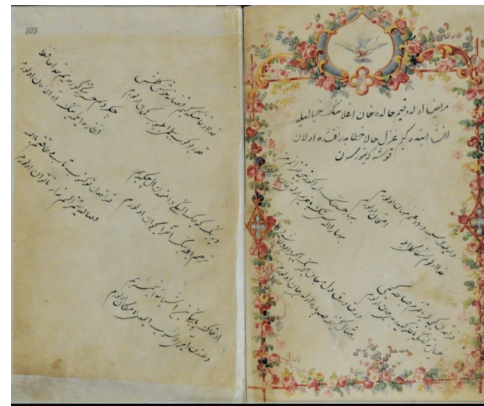
UNESCO tərəfindən tərtib olunan və nominasiyaların qısa təsvirini ehtiva edən sənəddə XIX əsr Avropasında qadın yazıçıların kişi

təxəllüslərindən istifadə etdikləri bir vaxtda görkəmli şairə, rəssam və xeyriyyəçi Xurşidbanu Natəvanın (1832-1897) müsəlman Şərqi Azərbaycanı ədəbi məclisə rəhbərlik etdiyi göstərilir. Qarabağ xanlığının son varisi hesab edilən Natəvanın mükəmməl savada və təhsilə sahib olduğu bildirilir. Natəvanın şəxsiyyəti Azərbaycan qadınının fenomeni kimi təqdim olunur. Şairənin Azərbaycanın ictimai həyatına və mədəni inkişafına verdiyi töhfə də vurğulanır.

Natəvanın “Gül dəftəri” şeirlər albomunun Dünya Yaddaşının Beynəlxalq Reyestrinə salınması ölkəmizin Qarabağ bölgəsinin XIX əsrə aid irsinin UNESCO və üzv ölkələr tərəfindən yüksək səviyyədə qiymətləndirildiyini göstərir.

Təqdim olunan nominasiyanın sənədi AMEA M.Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun əməkdaşı, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Nigar Babaxanova tərəfindən hazırlanıb.

Xatırladaq ki, Natəvanın “Gül dəftəri” şeir albomunda üç rəsm əsəri bu ilin 21 martında UNESCO-nun mənzil-qəragahında Beynəlxalq

xalq Frankofoniya Günü çərçivəsində təşkil olunan sərgidə ölkəmizin təşkilat yanındakı daimi nümayəndəliyi tərəfindən nümayiş etdirilmişdi.

Qeyd edək ki, indiyədək Əlyazmalar İnstitutunda saxlanılan 4 unikal nümunə – Rüstəm Cürəninin “Zəxireyi-Nizamşahi”, Əbülqasim Zəhravinin “Əl-məqəletus-səlasim”, Əbu Əli ibn Sinaanın “Əl-qanun fit-tibb” və Məhəmməd Füzulinin ana dilimizdə olan “Divan”ı Dünya Yaddaşının Beynəlxalq Reyestrinə daxil edilib.

Mərkəzi
İncəsənət
Məktəbinin
hesabatı
konserli

səh. 3

“100 il xalqın xidmətində”

Milli Kitabxananın yaşı bir əsri haqladı

səh. 3

On bir
əsərdən
biri...

səh. 6

Litva Milli Kitabxanası ilə tanışlıq

Kitabxanaya Azərbaycanla bağlı nəşrlər hədiyyə edilib

Mayın 22-də Azərbaycan Respublikasının birinci xanımı Mehriban Əliyeva və Litva Respublikasının birinci xanımı Diana Nausediene Martynas Mazvyudas adına Litva Milli Kitabxanası ilə tanış olublar.

Mehriban Əliyevaya kitabxananın fəaliyyəti barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, əsası 1919-cu ildə Mərkəzi Dövlət Kitabxanası kimi Kaunasda qoyulan bu elm mərkəzi Litvanın əsas elmi-kütləvi mədəniyyət müəssisəsidir. Sonradan adı bir neçə dəfə dəyişdirilərək 1963-cü ildə paytaxt Vilnüsə köçürülən kitabxana 1988-ci ildən Martynas Mazvyudasın adını daşıyır. 1989-cu ildə ona "Milli Kitabxana" statusu verilib. Kitabxana 1993-cü ildən ölkənin mədəni irs reyestrinə daxil edilib. Bu, həmçinin Baltikyanı ölkələrdə inşa olunan ilk kitabxana binasıdır.

Kitabxananın əsas fəaliyyət istiqamətləri Litva xalqının yazılı mədəni irsinin toplanması, gələcək nəsillər üçün qorunub saxlanılması və ictimaiyyətə təqdim edilməsinə kömək göstərilməsidir. Kitabxananın fondunda 7 milyona yaxın (1,8 milyon adda) çap məhsulları və digər sənədlər saxlanılır.

Qeyd olunub ki, ixtisaslaşdırılmış yeddi oxu zalının, həmçinin üç tədqiqat mərkəzinin fəaliyyət göstərdiyi kitabxanada milli arxiv sənədləri, nadir kitablar və əlyazmalar, musiqi və vizual incəsənət kolleksiyaları, həmçinin şəxsi kolleksiyalar və sair mövcuddur.

Kitabxana müxtəlif milli və beynəlxalq kitabxana müəssisələri və təşkilatları ilə əməkdaşlıq edir.

Daha sonra kitabxana tərəfindən göstərilən xidmətlər, həyata keçirilən layihələr və bu mədəniyyət müəssisəsinin xarici əlaqələri barədə videoçarx nümayiş olunub. Mehriban Əliyevanın adından kitabxanaya Azərbaycanın mədəniyyəti, incəsənəti, tarixi, həmçinin Qarabağ və Şuşa haqqında kitablar hədiyyə edilib.

Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqının 60 illiyi münasibətilə

Azərbaycan kinosunun 125, "Azərbaycanfilm" kinostudiyasının 100 və Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqının (AKİ) 60 illiyi münasibətilə klassik filmlərin nümayişi təşkil ediləcək.

AKİ-dən verilən məlumata görə, proqram çərçivəsində Oqtay Mirqasımovun "Günaydın, mələyim!", Tofiq Tağızadənin "Yeddi oğul istəmə" bədii filmləri, dünya kinosu klassikəsindən isə Andrey Tarkovskinin "Güzgü" bədii filmi nümayiş olunacaq.

"Günaydın, mələyim!" filminin nümayişi həm də Oqtay Mirqasımovun 80 illik yubileyi münasibətilə təşkil olunur. Eyni zamanda tamaşaçıların xüsusi marağına səbəb olan və xarici ölkələrdə də diqqətçəkən ekran əsərlərindən biri – rejissor İlqar Safatın "Sahə" bədii filmi də təqdim ediləcək.

Kino nümayişləri "CinemaPlus Azerbaijan"da keçiriləcək.

İncəsənət məktəbi şagirdlərinin rəsm sərgisi

Mayın 23-də Rəssamlar İttifaqının sərgi salonunda Suleyman Ələsgərov adına 1 saylı İncəsənət məktəbi rəssamlığı şöbəsinin müəllimi, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvü Aybəniz Şahvələdovanın şagirdlərinin Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş sərgisi açılıb.

Tədbirdə Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin rəisi İbrahim Əliyev, Rəssamlar İttifaqının katibi Xalq rəssamı Ağəli İbrahimov, məktəbin direktoru Vəqif Abbasov, Xətai Rayon İcra Hakimiyyətinin şöbə müdiri Pənah İmanov, digər qonaqlar iştirak edəblər.

Merasim məktəbin müəllimi Sevdə Qurbanzadənin şagirdi, beynəlxalq və respublika müsabiqələri laureatı Rəmzi Əhmədovun fortepiyanoda ifası ilə başlayıb.

Çıxış edənlər Ümummilli lider Heydər Əliyevin ölkəmizin tarixində, millətimizin taleyində misilsiz xidmətlərindən bəhs edəblər. Vurğulanıb ki, sərgidə nümayiş olunan əsərlərdə balaca rəssamların Ulu öndərin əziz xatirəsinə ehtiramı da ifadə olunub.

Sonra tədbir iştirakçıları rəsm əsərləri ilə tanış olublar.

Yol genişdir və bizim qarşımızdadır

Gitanas Nauseda: "Ölkərimiz təkcə iqtisadi cəhətdən yox, elm, təhsil və mədəniyyət sahələrində də əlaqələr qurmalıdır"

əvvəli səh. 1-də

Mayın 22-də Vilnüsə Azərbaycan və Litva prezidentlərinin təkbətek və geniş tərkibdə görüşləri də olub. Söhbət zamanı dövlət başçıların qarşılıqlı səfərlərinin əhəmiyyəti, iqtisadi-ticarət əlaqələrin daha da genişləndirilməsinin, ticarət dövryyəsinin daha da artırılmasının vacibliyi vurğulanıb. Bu xüsusda informasiya texnologiyaları, kibertəhlükəsizlik, bərpaolunan enerji, investisiyalar, nəqliyyat kimi sahələrdə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib. Nəqliyyat məsələləri, o cümlədən Xəzər dənizi ilə Baltik dənizinin birləşdirilməsinə dair layihələr barəsində müzakirələr aparılıb. Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə əməkdaşlığına Litvanın dəstəyi yüksək qiymətləndirilib, Şərq Tərəfdaşlığı Proqramı çərçivəsində həyata keçirilən Tvininq layihələrində Litvanın fəal rol oynadığı xüsusi qeyd edilib. Ekoloji təhlükələr haqqında ilk xəbərdarlıq sisteminin qurulması və tullantıların idarə olunması sahəsində Litva təcrübəsinin Azərbaycanla bölüşdürülməsinin önəmi diqqətə çatdırılıb.

200-dən çox azərbaycanlı tələbənin Litvada təhsil alması və təhsil müəssisələri arasında əməkdaşlığın mövcud olması müsbət amil kimi qiymətləndirilib, bu xüsusda səfər zamanı imzalanan sazişin əhəmiyyəti qeyd olunub.

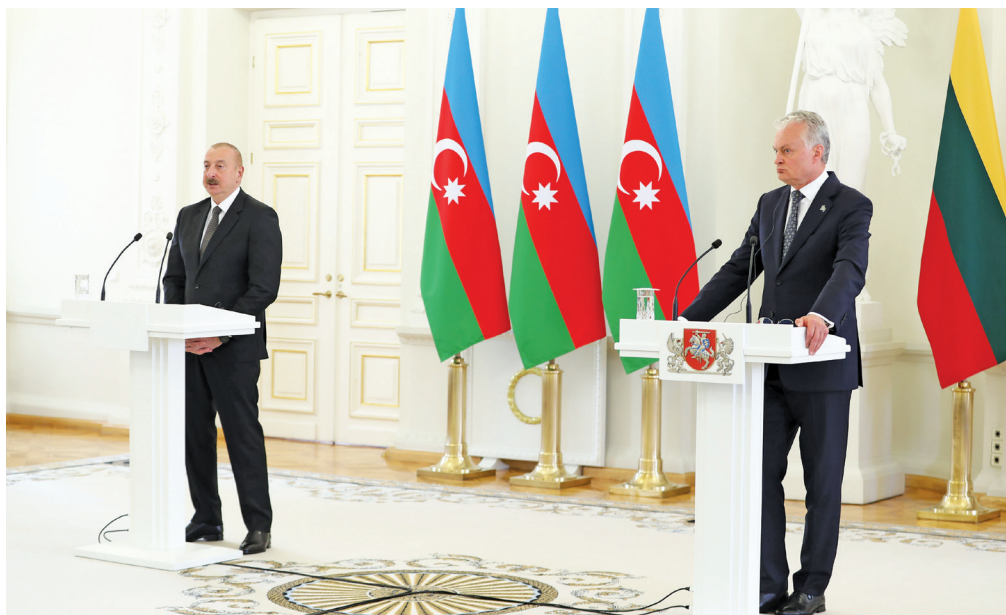
Qeyd edək ki, Vilnüsə prezidentlərin iştirakı ilə iki ölkə arasında ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində, gənclər siyasəti sahəsində əməkdaşlıq və prokurorluq orqanlarının əməkdaşlığına dair sənədlər imzalanıb.

Litva və Azərbaycan strateji tərəfdaşlar kimi uğurla əməkdaşlıq edir

Mayın 22-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Litva Prezidenti Gitanas Nauseda mətbuat bəyanatları çıxış edəblər.

Gitanas Nauseda əmin olduğunu bildirib ki, bu səfər Azərbaycan ilə Litva arasında əməkdaşlıq münasibətlərinə yeni müsbət dinamika əlavə edəcək: "Litva 2006-cı ildən etibarən beynəlxalq inkişafa dair layihələrdə Azərbaycan ilə bir yerdə iştirak edir. Həmçinin Azərbaycan Şərq Tərəfdaşlığı Proqramı çərçivəsində də həyata keçirilən layihələrin sayına görə Litvanın əsas tərəfdaşıdır. Biz Şərq Tərəfdaşlığı Proqramı çərçivəsində də strateji tərəfdaşlığımızın inkişafı üçün yeni imkanlar axtarmalıyıq. Biz Avropa İttifaqının Azərbaycan ilə enerji sahəsində əməkdaşlığını müsbət qiymətləndiririk. Bu əməkdaşlıq Avropa İttifaqının enerji bazarına müsbət təsir göstərib, həmçinin Avropa İttifaqının qış ayları üçün təchizatını təmin edib".

Prezident İlham Əliyev də iki ölkə arasında çox fəal siyasəti dialoq aparıldığını və bu dialoqun konkret nəticələrlə tamamlandığını

vurğulayıb: "Siyasi müstəvidə əldə edilmiş razılaşmalar, təbii ki, bütün digər sahələrə də öz müsbət təsirini göstərir. Biz çox ümid edirik ki, gələcək illərdə iqtisadiyyat, ticarət sahələrində də siyasi səviyyədə olduğu kimi işlər sürətlə gedəcək. Əminəm ki, bu gün keçiriləcək biznes forumu bu istiqamətdə atılan önəmli addım olacaqdır.

Sadəcə olaraq, biz birgə səylərlə həmin birləşmə layihələrini həyata keçirərək bu sahədə də uğurlu əməkdaşlığa nail olacağıq.

Bütövlükdə deyə bilərəm ki, bu gün müzakirə olunan məsələlərin önəmi bir daha onu göstərir ki, Litva və Azərbaycan strateji tərəfdaşlar kimi uğurla bir-biri ilə əməkdaşlıq edir. Əminəm ki, bu səfərdən sonra bu əməkdaşlığa növbəti güclü təkan veriləcəkdir".

Prezident İlham Əliyev səfər zamanı Litva Respublikasının Baş naziri xanım İnqrida Şimonite ilə də görüşüb.

Mayın 22-də Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Vilnüsə Litva Respublikasının mədəniyyət naziri Gitanas Nauseda ilə görüşüb. Burada Avropanın ən qədim qotik, intibah, barokko və neoklassik memarlıq üslublarında inşa olunmuş binalar bir-birini tamamlayır. Ən mükəmməl memarlıq komplekslərindən biri 13 həyəti olan Vilnüs Universiteti memarlıq ansamblıdır. Qeyd olunub ki, Vilnüs Qədim şəhərinin universal dəyəri və orijinallığı nəzərə alınaraq 1994-cü ildə UNESCO-nun Dünya İrsi Siyahısına daxil edilib.

Yubiley və hesabat konsertləri

Konsertdə Xalq artisti Fəxrəddin Kərimovun dirijoru ilə Qara Qarayev adına Azərbaycan Dövlət Kamera Orkestri çıxış edib.

Solistlər beynəlxalq müsabiqələr laureatları Natavan Mikayılıqızı (qanun) və Sürə Rüşfətin (violin) ifasında Azərbaycan və Qərbi Avropa bəstəkarlarının əsərləri səslənib.

Baş idarədən verilən məlumata görə, çıxış edənlər müasir Azərbaycanın qurucusu Heydər Əliyevin xalqımız və dövlətimiz üçün misilsiz xidmətlərindən danışılar.

Hesabat konsertində respublika və beynəlxalq müsabiqələr laureatları olan məktəbin şagirdləri Azərbaycan və Avropa bəstəkarlarının əsərlərini ifa edəblər.

UNESCO-dan Qərbi Azərbaycan İcmasının müraciətinə cavab

Qərbi Azərbaycan İcması 2023-cü il martın 27-də UNESCO-ya müraciət edərək indiki Ermənistan ərazisində Azərbaycan mədəni irsinin kütləvi dağıdılması faktlarına diqqətli çəkmiş və bu sahədə vəziyyətin qiymətləndirilməsi üçün Ermənistan faktaraşdırıcı missiyanın göndərilməsini xahiş etmişdi.

UNESCO bu günlərdə müraciətə rəsmi cavab verib. İcmanın mətbuat xidmətindən bildirilib ki, məktubda indiki Ermənistan ərazisində Azərbaycan mədəni irsinin vəziyyəti barədə qaldırılan məsələnin UNESCO-nun mandatına birbaşa aidiyyəti vurğulanıb və bu sahədə müvafiq mexanizmlərdən istifadə etməklə məsələ ilə yaxından məşğul olduğu bildirilib.

UNESCO-nun göndərdiyi məktub indiki Ermənistan ərazisində Azərbaycan mədəni irsi məsələsinin beynəlxalq gündəliyə gətirilməsi, beynəlxalq aləmdə Qərbi Azərbaycan İcmasının mötəbər tərəf-müqabil kimi tanınması, o cümlədən UNESCO ilə icma arasında predmetli dialoq yolunda əhəmiyyətli addımdır.

İcma Ermənistanı Azərbaycan mədəni irsinin dağıdılmasının dayandırılması və dağıdılmış olanların bərpası üçün beynəlxalq hüququn normaları və mexanizmləri çərçivəsində UNESCO ilə dialoq və qarşılıqlı fəaliyyətini davam etdirəcək.

Özbəkistanda Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş konsert

Özbəkistandakı Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi (AMM) və Azərbaycan Respublikası Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin birgə təşkilatçılığı ilə Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Çıxışlarda Heydər Əliyevin Azərbaycan dövləti və xalqı, eləcə də Türk dünyası qarşısında

diasporunun məhz onun hakiyyəti illərində formalaşdığı vurğulanıb.

və həsr edilmiş sənədli film nümayişi etdirilib.

Tədbir musiqili proqramla da-

AMM-in böyük konsert zalında təşkil olunan tədbirdə mərkəzin direktoru Samir Abbasov, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradov, Özbəkistanın Beynəlxalq Münasibətlər və Xarici Ölkələrlə Dostluq Əlaqələri Komitəsinin sədri Rustambek Qurbanov çıxış edəblər.

müstəsna xidmətlərindən söz açılib, bu tarixi fəaliyyətin geniş miqyasda təbliğinin zəruriliyi vurğulanıb. Heydər Əliyevin Azərbaycan-Özbəkistan dostluq əlaqələrinin inkişafında rolundan söz açılib. Ulu öndərin xaricdə yaşayan azərbaycanlılara xüsusi diqqət göstərdiyi, Azərbaycan

Rustambek Qurbanov Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinin Özbəkistanda da qeyd olunduğunu və bununla əlaqədar hökumət səviyyəsində tədbirlər planının təsdiq edildiyini deyib. Çıxışlardan sonra Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin layihəsi ilə hazırlanmış və Heydər Əli-

vam edib. Özbəkistanın "Soq-diana" xalq çalğı aletləri kamera orkestrinin (bədi rəhbər Özbəkistanın Əməkdar artisti Firuzə Abdurahimova) Heydər Əliyevin 100 illiyi münasibətilə təqdim etdiyi dostluq konsertində Azərbaycan bəstəkarlarının mahnıları, habelə xalq mahnılarımız səsləndirilib.

“100 il xalqın xidmətində”

Milli Kitabxananın yaşı bir əsri haqladı

Mayın 23-də Azərbaycan Milli Kitabxanasının fəaliyyətə başlamasının 100 illiyi tamam oldu. Bu münasibətlə kitabxananın əməkdaşları tərəfindən “Azərbaycan Milli Kitabxanası – 100” adlı virtual sərgi, həmçinin “100 il xalqın xidmətində” adlı ənənəvi kitab sərgisi hazırlanıb.

Qeyd edək ki, Milli Kitabxana (o vaxt Azərbaycan Mərkəzi Dövlət Kitabxanası) 1922-ci ildə yaradılıb, rəsmi açılışı isə 1923-cü il mayın 23-də olub. Kitabxana Azərbaycan Elmlər Akademiyası Rəyasət Heyətinin binasında yerləşirdi. 1939-cu ildə kitabxanaya Azərbaycan milli dramaturgiyasının banisi, mütəfəkkir, maarifçi Mirzə Fətəli Axundzadənin adı

verilib. 1960-cı ildə kitabxana Xaqani küçəsindəki indiki binasına (memar Mikayıl Hüseynov) köçüb.

İllər keçdikcə kitabxananın fəaliyyət dairəsi genişlənərək onlarca yeni şöbəsi yaranıb, fondu zənginləşib.

Milli Kitabxana kitabxanaşünaslıq, bibliografiyaşünaslıq və kitabşünaslıq sahəsində aparıcı müəssisə, ölkənin bütün kitabxanaları üçün elmi-metodik mərkəz, oxuculara kompleks kitabxana-bibliografiya, informasiya xidməti göstərərək kitabxanalararası abonement, milli və tövsiyə bibliografiyası, beynəlxalq və ölkədaxili depozitar mərkəz funksiyalarını yerinə yetirir.

Ulu öndər, mədəniyyətimizin böyük hamisi Heydər Əliyev 1995-1997-ci illərdə dörd dəfə Milli Kitabxanada olub və öz şəxsi kitabxanasından 300 nüsxəyə yaxın kitabı kitabxanaya hədiyyə edib. 2004-cü ildə kitabxanaya Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə “Milli Kitabxana” statusu verilib.

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin səfiri Milli Kitabxana ilə tanış olub

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Azərbaycandakı səfiri Məhəmməd əl-Buşı mayın 22-də Milli Kitabxanada olub.

Görüş zamanı direktor Kərim Tahirov qonağa Milli Kitabxana haqqında məlumat verib. Bildirilib ki, Milli Kitabxana 80-ə yaxın ölkə ilə kitab mübadiləsi edir, 48 ölkə ilə memorandum imzalayıb. Kitabxananın onlayn istifadəçilərindən əksəriyyəti Avropa ölkələri təşkil edir. Həmçinin ərəb ölkələrindən Qətər və Misirlə geniş əməkdaşlıq əlaqələri mövcuddur.

Qeyd olunub ki, bu görüş Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri ilə də əlaqələrə və müvafiq memorandumun imzalanmasına zəmin yaradacaq.

Səfir Azərbaycan Milli Kitabxanasının Əbu-Dabi, Dubai, Şarja kimi böyük şəhərləri ilə əməkdaşlıq əlaqələrinin gücləndirilməsinin vacibliyindən bəhs edib.

Görüşün sonunda qonağa Milli Kitabxana və Azərbaycan xalqaları haqqında, habelə digər kitablar hədiyyə edilib.

Bakıda “Müasir Musiqi Günləri” festivalı keçirilir

Festivala altı ölkədən ifaçılar qatılıb...

əvvəlki səh. 1-də

Bildirildi ki, festivalda yerli musiqiçilərlə yanaşı, İsveçrə, Macarıstan, Almaniya, Fransa, Rusiya və Qazaxıstandan da ifaçıların iştirakı nəzərdə tutulur. Onların arasında Avital Cohen (fleyta), Daniel Veissberg (bəstəkar), Szilard Benes (klarnet), Qleb Xoxlov (violin), Aleksandr Xubeyev (bəstəkar), Yulia Miqunova (violonçel), Andrey Yurgenson (klarnet) da var. Macar bəstəkar György Ligetinin (1923-2006) 100 illiyinə təsadüf edən festivalın proqramına ölkəmizdə ilk dəfə ifa olunan əsərlər də salınıb. Proqramda G.Ligeti, G.Scelsi, K.Stockhausen, M.Feldman, B.Furrer, S.Qəni, P.Dusapin, H.Holliger, J.Cage, T.İbişov, A.Sisoyev, T.Qasimzadə, D.Veissberg, A.Qəmbərli kimi bəstəkarların əsərləri yer alıb.

Sonra söz musiqiyə verildi.

Konsertdə Qleb Xoxlov, Nadir Zeynalov, Ümid Mustafazadə, Fatimə Nəsirli (hamısı violin),

Rəna Rəhimova, Üzeyir Məh-mudbəyli (hər ikisi viola), Yulia Miqunova, Ərol Rzayev (hər ikisi violonçel), Zakir Əsədov, Rəna Fərhədova (hər ikisi piano), Szilard Benes və Andrey Yurgenson (hər ikisi klarnet) çıxış etdilər.

Proqramda yerli bəstəkarlardan Tahir İbişovun “Simli kvartet”, Səid Qəninin “Kaleydoskop silsiləsindən prelüd”, xarici bəstəkarlardan Janis Petraqşevičin “Mətn və əlifba”, Beat Furrerin “Lied”, Salvatore Sciarriannonun “Let me die before i wake” və Georg Friedrich Haasin “2 nömrəli simli kvartet” əsərləri ifa edildi.

Çıxışlar alqışlarla qarşılandı.

Mayın 22-də festival çərçivəsində Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində (ADMİU) Yulia Miqunova (violonçel) tərəfindən “Müasir

musiqidə ifaçının rolu” adlı mü-hazirə keçirilib, Qleb Xoxlovun (violin) təqdimatında ustad dərsləri təşkil olunub.

Həmin gün Beynəlxalq Muğam Mərkəzində iki konsert keçirilib. “Portretlər” adlı konsertdə Avital Cohen (fleyta) çıxış edib. Günün ikinci konsertində isə Avital Cohenlə yanaşı Szilard Benes, Andrey Yurgenson (hər ikisi klarnet), Qleb Xoxlov (violin), Yulia Miqunova (violonçel),

Fidan Ağayeva-Edler və Rəna Fərhədova (hər ikisi piano) çıxış edəblər.

Konsertlərdə Türker Qasimzadənin, eləcə də Jacques Vildberger, Daniel Veissberg, Morton Feldman və Nils Vigeland və digər xarici bəstəkarların əsərləri ifa edilib.

Mayın 23-də ADMİU-da bəstəkar Daniel Veissbergin ustad dərsi, habelə fleyta ifaçısı Avital Cohen tərəfindən ustad dərsi və konsert keçirilib.

Həmin gün Muzey Mərkəzin-də klarnet ifaçısı Szilard Benes “Portretlər” adlı konsert proqramı ilə çıxış edib. Proqramda Tahir İbişovun “Tuğbaum”, Pascal Dusapinin “If”, İvan Buffanın “Perpetum nobile” və s. əsərlər səsləndirilib.

Mayın 23-də həmçinin Beynəlxalq Muğam Mərkəzində “Elekt-roakustik musiqi” adlı konsert təşkil edilib. Musiqi axşamında solistlər Yulia Miqunova (violonçel), Rəna Fərhədova (piano) və Kamil Hüseynzadə (zərb alətləri) öz rəngarəng ifaları ilə dinləyicilərin könlünü oxşayıblar.

Proqramda Mara Helmut, Aleksander Xubeyev, Karlheinz Stockhausenin əsərləri səsləndirilib.

Mayın 24-də Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında “Cadenza” orkestrinin (bədi rəhbər Türker Qasimzadə) konserti olacaq.

“Bakı Müasir Musiqi Günləri”nə mayın 25-də Nizami Kino Mərkəzində “Ligeti: portret” filminin nümayişi ilə yekun vurulacaq.

Nurəddin

“Qonaq teatr” layihəsi davam edir

Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının (ATXİ) təşkilatçılığı ilə həyata keçirilən “Qonaq teatr” layihəsi davam edir.

Layihə çərçivəsində bu günlərdə Ağdam Dövlət Dram Teatrının kollektivi ATXİ-nin qonağı olub. İttifaqın böyük zalında göstərilən “Şuşadan gələn səs” tamaşası maraqla qarşılanıb.

ATXİ-nin məsul katibi Aida Qafarovanın bildirdiyinə görə, layihə çərçivəsində iyunun 5-də Şəki Dövlət Dram Teatrının yaradıcı kollektivi Bakıya səfər edəcək. Həmçinin iyunun 19-da Mingəçevir Dövlət Dram Teatrının, iyulun 3-də isə Sumqayıt Dövlət Dram Teatrının paytaxtımıza yaradıcı səfərləri təşkil olunacaq.

İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrı bölgələrə qastrola çıxıb

C.Cabbarlı adına İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrı “Heydər Əliyev ili”nə töhfə olaraq respublika miqyaslı qastrol səfərinə çıxıb. Səfər Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi, regional mədəniyyət idarələrinin təşkilatçılığı ilə həyata keçirilib.

Qocaman sənət ocağı qastrola şair-dramaturq İftixarın “Nurlu ömrün anları” mənzum tamaşasının nümayişi ilə mayın 22-də Oğuz rayonunda başlayıb. Ulu öndər Heydər Əliyevin ömrünün ən parlaq anlarının təcəssüm olunduğu səhnə əsəri qastrol boyu digər şəhər və rayonlarda da nümayiş olunacaq.

İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının direktoru Əməkdar mədəniyyət işçisi İftixar Piriyyəvın sözlərinə görə, səfərin iki mərhələdə həyata keçirilməsi planlaşdırılır. Birinci mərhələ Şəki, Bərdə, Ağdaş, İsmayilli, Kürdəmir, Sumqayıt regional mədəniyyət idarələri üzrə Oğuz, Şəki, Zaqatala, Qax, Mingəçevir, Yevlax, Bərdə, Tərtər, Ağdaş, Göyçay, Ucar, Zərdab, Şamaxı, Ağsu, İsmayilli, Qəbələ, Kürdəmir, İmişli, Beyləqan, Füzuli, Abşeron rayonlarını və Sumqayıt şəhərini əhatə edir.

Mərkəzi İncəsənət Məktəbi şagirdlərinin hesabat konserti

Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında Qara Qarayev adına Mərkəzi İncəsənət Məktəbi (MİM) şagirdlərinin Ulu öndər Heydər Əliyevin 100 illiyi münasibətilə hesabat konserti keçirilib.

Mayın 18-də gerçəkləşən tədbirin təşkilatçısı və aparıcısı MİM-in müəllimi, musiqişünas Nərgiz Kərimova hesabat konsertini açıq elan edərək Ulu öndərin həyat yolu haqqında çıxış edib.

Tədbirdə qonaq qismində Mədəniyyət Nazirliyi Elm, təhsil və gənclər iş sektorunun müdiri Lələ Kərimova, Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi Musiqi təhsili və incəsənət sektorunun müdiri Bəturə Məmmədaliyeva, musiqi məktəblərinin direktorları və bir sıra qurumların rəhbər və nümayəndələri iştirak edəblər.

Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin müşayiəti ilə (dirijor Mustafa Mehmandarov) MİM-in direktoru Əməkdar artist, dosent Əziz Qarayusifli, Əməkdar müəllim Kamal Paşazadə, Əməkdar artist Vaxtanq İmanov, Əməkdar müəllim, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, professor Hökümə Əliyeva və məktəbin tədris işləri üzrə direktor müavini Mənsurə Quliyevanın şagirdlərinin ifasında konsert proqramı təqdim edilib.

“Sabahın xeyir, keramika!”

İtaliyanın sənət festivalı Bakıda da təşkil olunub

İtaliyada ənənəvi olaraq keçirilən keramika festivalı – “Buongiorno Ceramica!” bu il Bakıda da bu sənəti sevenləri bir araya gətirib.

“Arts Council Azerbaijan”, Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyası, “Gilabi Ceramics” Balaxanı Yaradıcılıq Mərkəzi və “World Craft Council Europe” təşkilatlarının birgə əməkdaşlığı ilə silsilə tədbirlər keçirilib.

Festival çərçivəsində rəssam Mir Teymur Məmmədovun keramika mərkəzinə ekskursiya təşkil olunub. “Gilabi Ceramics” Balaxanı Yaradıcılıq Mərkəzində ustad dərsi keçirilib. Ustad dərsinin iştirakçılarına özlərinin keramika işlərini düzəltmək və onu öz zövqlərinə uyğun ornamentlərlə bəzəmək imkanı verilib. Həmçinin Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının Muzey-sərgi kompleksində “Sabahın xeyir, keramika!” adlı sərgi açılıb. Sərgidə müxtəlif texnika və üslubda hazırlanmış yüzə yaxın əl işi nümayiş etdirilib.

“Buongiorno Ceramica!” keramika sənətinə və sənətkarlığına təbliğ etmək, təkmilləşdirmək məqsədilə AİCC – İtaliya Keramika Şəhərləri Assosiasiyası tərəfindən yaradılmış festivaldır. Ənənəvi olaraq mayın 20-də və 21-də İtaliyada “Buongiorno Ceramica!” festivalı çərçivəsində müxtəlif tədbirlər keçirilir. Azərbaycan mədəniyyəti və sənətkarlıq irsində xüsusi yeri olan keramika ilə bağlı festivalın ilk dəfə Azərbaycanda da keçirilməsinin təşəbbüskarı və kuratoru “World Craft Council Europe” təşkilatının nümayəndəsi Sona Quliyevadır.

Qobustanda vətəndaşların müraciətləri dinlənilib

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları və digər idarəetmə qurumları rəhbərlərinin şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə əsasən, Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Adil Kərimli tərəfindən mayın 22-də Qobustan rayonunda vətəndaşların qəbulu keçirilib.

Mədəniyyət nazirinin müavini Fərid Cəfərov, Mədəniyyət Nazirliyi Aparatının rəhbəri Xanlar Ağalarov və struktur bölmələrin rəhbərləri də qəbulda iştirak ediblər.

Qəbulda əksəriyyət Qobustan, Şamaxı və Ağsu rayonlarından olmaqla ümumilikdə 84 sakin iştirak edib. Vətəndaşların müraciətləri əsasən işlə təmin edilmə, fəxri adın verilməsi, mədəniyyət sahəsi ilə bağlı problem və təkliflərdən ibarət olub.

Hər bir müraciət qeydiyyatla alınıb, diqqətlə araşdırılması və qaldırılan məsələlərin qanunvericiliyə uyğun həlli barədə struktur bölmələrin rəhbərlərinə müvafiq tapşırıqlar verilib.

Astarada təhsil festivalı

Mədəni proqramlar tədbirə rəng qatıb...

Elm və Təhsil Nazirliyinin Lənkəran-Astara Regional Təhsil İdarəsi, Astara Rayon İcra Hakimiyyəti, Lənkəran RMI və Lənkəran Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzi tərəfindən Ümummilli liderin 100 illik yubileyi münasibətilə təhsil festivalı keçirilib.

Festivalda elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev, rayon rəhbərliyi, millət vəkili, ziyalılar və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Festivalda müəssisələrin xidmət və məhsullarından ibarət standlar nümayiş etdirilib, universitet və peşə məktəbləri, bağçalar və məktəblərlə bağlı müxtəlif layihələr təqdim olunub. Tədbir çərçivəsində tədris ilində xüsusi nailiyyətləri ilə fərqlənən şagirdlər, Vətən müharibəsi iştirakçıları olan təhsil işçiləri ilə görüşlər təşkil edilib.

Kitab və rəsm sərgisi, icma və məktəbəqədər təhsil müəssisələri şagirdlərinin təqdimatında tamaşalar, musiqilər festivala xüsusi rəng qatıb.

“Qırmızı kitab”ın yeni nəşri üçün Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə təftiş aparılıb

Zəngilanda xaribülbulün iki növü aşkarlanıb

Zəngilan rayonu ərazisində aşkar edilən xaribülbul çiçəyinin iki növü “Qırmızı kitab”ın yeni nəşrinə əlavə edilib.

Botanika İnstitutunun direktoru Səyyarə İbadullayeva bu barədə mayın 23-də Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında (AMEA) “Qırmızı kitab”ın yenilənmiş, 3-cü nəşrinin təqdimatı zamanı mediaya açıqlamasında deyib.

Onun sözlərinə görə, “Qırmızı kitab”ın yeni nəşri üçün Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi zonalarında da təftiş aparılıb:

“Topxana meşəsini də ANAMA-nın iştirakı ilə təftiş etdik. Oranın vəziyyəti, müasir florasını qismən də olsa, “Qırmızı kitab”ın 3-cü nəşrinə əlavə etdik. Zəngilanda iki yeni növ aşkar etmişik ki, onlar indiyəcən Azərbaycan florası üçün göstərilməyib. Əməkdaşlarımız 86 ildir toplanılmayan Azərbaycan florasında olan bitkiləri tapayıblar. Onların şəkilləri çəkilib, yerləri müəyyən edilib. “Qırmızı kitab”ın yazılması həm Botanika İnstitutunun herbari fondunu zənginləşdirdi, həm də çox yeniliklərə nail olundu”.

Qeyd edək ki, 23 may Azərbaycanda Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi işçilərinin peşə bayramı kimi qeyd olunur. Bu gün 2001-ci ilin 23 mayında Ulu öndər Heydər Əliyevin müvafiq fərmanı əsasında sözügedən nazirliyin yaradılması ilə bağlıdır və 2007-ci ildə Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamla təsis olunub.

Ələmətdar gün münasibətilə AMEA-da Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə birgə Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr edilmiş “Bioloji müxtəlifliyin qorunması” mövzusunda konfrans və “Qırmızı kitab”ın 3-cü nəşrinin təqdimatı keçirilib. “Qırmızı kitab”ın ikicildlik yeni nəşrinə nadir, nəslil kəsilmək təhlükəsi altında olan 241 fauna növü (152 onurğalı, 89 onurğasız) və 460 flora növü (423 bitki: 383 ali, 15 all sporlu, 6 mamiş, 14 şibya, 5 yosun; 37 göbələk) öz əksini tapıb. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarından nadir və nəslil kəsilmək təhlükəsində olan növlər də öyrənilərək III nəşrə daxil edilib.

4 region

Azərbaycan Milli Konservatoriyasının nəzdində Sumqayıt Musiqi Kollecinin xalq çalğı alətləri orkestri və Sumqayıt şəhər Bülbül adına İncəsənət məktəbinin “Şəfəq” uşaq xoru Şəki şəhər 2 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin dəvəti ilə şəkili musiqisevərlərin qonağı olub. Şəki şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən konsertdə Azərbaycan və xarici ölkə bəstəkarlarının əsərləri səsləndirilib.

Sonda Şəki RMI-nin rəisi vəzi-fəsinin müvəqqəti icra edən Ağəəli Cəllilov çıxış edərək Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi münasibətilə təqdim olunan konsert proqramına görə kollektivin rəhbərinə təşəkkürünü bildirib.

Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Biləsuvar rayon Mədəniyyət Mərkəzində Ulu öndər Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunan konsert proqramı keçirilib. Konsertdə M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyası Azərbaycan Dövlət Mahni və Rəqs Ansamblının instrumental heyəti,

Xalq artisti Gülyaz Məmmədova, respublika və beynəlxalq müsabiqələr laureatı Rəvana Qurbanova, Vəfa Vəzirova, Nurlana Abdullayeva, Taleh Yəhyayev və digər solistlər çıxış ediblər.

Ağdam rayon MKS Mərkəzi Kitabxanasının əməkdaşları Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyi münasibətilə kitab sərgisi təşkil edib.

Samux rayon Mədəniyyət Mərkəzində Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı, Birinci Qarabağ müharibəsi şəhidi Yusif Mirzəyev (1958-1993) 65 illik yubileyi ilə bağlı tədbir təşkil olunub. Vətən uğrunda canından keçmiş şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunduqdan sonra çıxışlar dinlənilib. Milli Qəhrəmanın həyatı və döyüş yolu barədə məlumat verilib.

Qax rayon Mədəniyyət Mərkəzində İsmayıl Dağıstanlı adına Xalq teatrının Əhməd Orucogluğunun “Qayınana əməliyyatı” komediyası əsasında səhnələşdirdiyi eyniadlı tamaşaya ictimai baxış olub. Teatrın rejissoru Gülnad Paşayevanın quruluş verdiyi səhnə əsərinin rejissoru Şəmsəddin Quliyev, musiqi tərtibatçısı Coşqun Nəzirli, səhnə tərtibatçısı Elvin Əzimovdur. Rolları həvəskar aktyorlar İbrahim Paşayev, Aydan Əhmədli, Şəmsəddin Quliyev, Vüsalə Mustafayeva, Ceyran Rəcəbova, Nəvai Əliyev və Yusif Qurbanov ifa ediblər.

“Heydər Əliyev yolu Azərbaycan tarixinin uğur səhifəsidir”

Şəki şəhər 3 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin təşkilatçılığı ilə “Sevimli ifalar” adlı konsert keçirilib. Məktəbin müəllim və şagirdlərindən ibarət ansamblar Ulu öndər Heydər Əliyevin sevdidiyi musiqiləri ifa ediblər.

Zaqatala rayon Uşaq incəsənət məktəbinin müəllim və şagird kollektivi “Heydər Əliyev ili” münasibətilə konsert təşkil edib. Ulu öndərin həyatı və siyasi fəaliyyəti haqqında məruzələr dinlənilib, şeirlər səsləndirilib, mahnılar ifa olunub.

Gəncə RMI-nin Daşkəsən rayon nümayəndəliyinin təşəbbüsü ilə, rayon MKS-nin təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə kitab və rayon Heydər Əliyev Mərkəzi və Mədəniyyət Mərkəzi əməkdaşlarının əl işlərindən ibarət sərgi nümayiş etdirilib. Tədbir məktəblərin hazırladığı rəngarəng konsert proqramı ilə davam edib.

Saatlı rayon Mədəniyyət Mərkəzinin Qıraqlı kənd Mədəniyyət

evinde “Heydər Əliyev və insan hüquqlarının müdafiəsi” mövzusunda tədbir keçirilib. Çıxışlarda qeyd edilib ki, insan hüquqları əmli Heydər Əliyevin fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən biri olub.

Şirvan şəhər Heydər Əliyev Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə “Heydər Əliyev yolu Azərbaycan tarixinin uğur səhifəsidir” adlı tədbir keçirilib. Tədbirdə Heydər Əliyevin həyat yolu və siyasi fəaliyyətindən bəhs edən sənədli film nümayiş olunub.

Qazax rayon Heydər Əliyev Mərkəzində “Əbədiyyət simvolu” adlı şeir qiraəti müsabiqəsi keçirilib. S.Əfəndiyev adına 1 nömrəli tam orta məktəbin VIII sinif şagirdi Təhmimə İsmayilova I, İ.Şıxlı adına Kosalar kənd tam orta məktəbin V sinif şagirdi Gözəl Məmmədli II, S.Vurğun adına 2 nömrəli tam orta məktəbin V sinif şagirdi Banu Səmədli III yerə layiq görüldülər. Fərqlənən daha beş nəfər fəxri fərmanla təltif olunub.

Maarifləndirici tədbir, müsabiqə, sərgi, yubiley...

Ağstafa Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi, Hüseyn Arifin Ev-Muzeyi və 1 sayılı Folklor klubunun təşkilatçılığı ilə “Uşaqlar gələcəyimizdir” adlı tədbir keçirilib. Tədbirdə mədəniyyət müəssisələrinin əməkdaşları, məktəb şagirdləri, uşaq bağçasının balaca fidanları və müəllimləri iştirak ediblər.

Tovuz Dövlət Rəsm Qalereyasında dərnək üzvlərinin əl işlərindən ibarət “Narkomaniya öldürür!” adlı rəsm sərgisi təşkil olunub. Sərgidə qalereyanın və rayon Mədəniyyət Mərkəzinin əməkdaşları iştirak ediblər.

Şamaxı rayon Mirzə Ələkbər Sabirin Ev-Muzeyinin təşkilatçılığı ilə rayon Mədəniyyət Mərkəzində böyük satirik şair və maarifçinin anadan olmasının 161-ci ildönümünə həsr olunmuş bədii qiraət müsabiqəsi keçirilib. Müsabiqədə qalib olan şagirdlər muzey tərəfindən fəxri fərman, təşəkkürnəmə, sertifikat və hədiyyələrlə mükafatlandırılıb.

Zərdab rayon MKS-nin Mərkəzi Kitabxanasında Azərbaycan Milli Kitabxanasının 100 illik yubileyi ilə bağlı “Kitab bilik mənbəyidir” adlı tədbir keçirilib. Çıxış edənlər ələmətdar yubiley münasibətilə kitabxananın direktoru professor Kərim Tahirov başda olmaqla bütün kollektivi təbrik edib, fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıblar.

Göyçay şəhər A.Məmmədov adına Uşaq musiqi məktəbində Xalq artisti, görkəmli bəstəkar Elza İbrahimovanın (1938-2012) 85 illik yubileyinə həsr olunmuş “Nəğmə dolu bir ürək” adlı ədəbi-bədii gecə keçirilib. Sənətkarın həyat və yaradıcılığı haqqında məlumat verilib. Məktəbin müəllim və şagirdlərinin ifasında bəstəkarın “Sən mənim səsimi eşidəcəksən”, “Gecələr bulaq başı”, “Ağlamanın salxım söyüd”, “Ey Vətən”, “Sən yadıma düşəndə” və “Səslə məni” mahnıları ifa edilib.

Tarixi yurd yerlərimizin maddi mədəni irsi rənglərin işığında

Mədəniyyət Nazirliyi və Dövlət Rəsm Qalereyasının dəstəyi, “Karvan” art qrupunun təşkilatçılığı ilə “Heydər Əliyev ili” çərçivəsində “Qarabağ” adlı sərgi açılıb.

Mayın 17-də Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin Mədəniyyət Mərkəzində açılan sərginin əsas məqsədi Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun Ermənistanın işğalı dövründə ermənilər tərəfindən dağıdılmış maddi və mədəni irsi, bu coğrafiyanın təbiət gözəlliklərini, tarix-memariq abidələrini və etnoqrafik xüsusiyyətlərini başər mədəniyyətinin qiymətli inciləri kimi ictimaiyyətin diqqətinə çatdırmaqdır. Sərginin kuratoru sənətsünas Xanım Rzaevadır.

Açılış mərasimində sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Qalib Qasımov, Əmək-

dar incəsənət xadimi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Ziyadxan Əliyev, millət vəkili Bəhrüz Məhərrəmov və Üliyevə Həməyeva layihənin əhəmiyyətindən danışblar. Bildirilib ki, Azərbaycanın bu bölgələrinə həsr olunmuş sənət əsərləri hər bir rəssamın dilbər guşəsinə öz baxışını ortaya qoyur.

Ekspozisiyada “Karvan” qrupuna üzv olan 13 rəssamın – Cavid Məmmədov (qrup rəhbəri), Əməkdar rəssam Üliyevə Həməyeva, İntiqam Ağayev, Günel Rəvilova, İlqar Tahirli, Məhərrəm Əli, Nigar Familsoy, Vüsalə Şərifova, Aynurə Mustafayeva, Ülvə Yadigarlı, Murad Zeynalov, Hüseyn Kəngərli və Rəuf Şamilzadənin əsəri yer alıb.

Sərgi mayın 24-də başa çatacaq.

Lələ

Azix mağarasında tədqiqatlar aparılacaq

Xocavənd rayonu ərazisindəki dünyaca məşhur qədim yaşayış məskəni – Azix mağarasında tədqiqat işlərinin aparılması üçün işçi qrup yaradılıb.

Bu barədə məlumat verən AMEA-nın Arxeologiya, Etnoqrafiya və Antropologiya İnstitutunun baş direktoru, professor Abbas Seyidov bildirib ki, ekspedisiyaya beynəlxalq ekspertlərin də cəlb olunması üçün danışıqlar aparılıb.

Riləndən sonra 15 gün müddətində ekspedisiya qrupu bir araya gələcək və Azix mağarasında tədqiqatlar başlanacaq. Arxeoloji qazıntılar aparılma-yacaq, sadəcə nümunələr götürüləcək və analiz ediləcək. Oradakı 10 təbəqənin yaşını müasir dövrün çağırışlarına uyğun şəkildə təqdim etmək lazımdır. Bundan başqa, Tağlar mağarasında da tədqiqatlar aparılacaq.

Bakıda XIII Beynəlxalq Uşaq Muğam Festivalı keçirildi

Yeddi ölkənin iştirak etdiyi festivalın baş mükafatını Azərbaycan təmsilçisi qazandı...

"Kainat" Gənclik Mərkəzinin layihəsi ilə ənənəvi olaraq keçirilən Beynəlxalq Uşaq Muğam Festivalı bu il 13-cü dəfə müxtəlif ölkələrdən ifaçıları bir araya gətirdi.

Gənclər və İdman Nazirliyinin dəstəyi, Mədəniyyət Nazirliyinin iştirakı, "Nurgün qrup" və "Bestcom qrup"un sponsorluğu, "Kainat" Gənclik Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə gerçəkləşən festivalın final mərhələsi və qaliblərin mükafatlandırılması mərasimi mayın 21-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzində keçirildi.

Tədbiri "Kainat" Gənclik Mərkəzinin direktoru Kamran Rəsulzadə açaraq bildirdi ki, pandemiya fasiləsindən sonra davam edən

builki festival Ulu öndər Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunub. Festivalın məqsədi muğam sənətimizi respublikamızda və xaricdə təbliğ etməkdir. 1996-cı ildə respublika miqyaslı festival kimi əsası qoyulan və daha sonra beynəlxalq festivala çevrilən layihə müxtəlif ölkələrdən istedadların (16 yaşadək) üzə çıxarılması və dəstəklənməsinə, muğam sənətinin yaşadılması və təbliğinə, yaradıcılıq əlaqələrinə və bu sənətin tədrisi sahəsində təcrübə mübadiləsinə töhfə verir.

Final mərhələsində festivalın formatına uyğun olaraq hər ölkəni 3 gənc istedad və 1 mütəxəssis (beynəlmiləl münisflər heyətinin üzvü) təmsil edirdi.

Görkəmli tarzən, Xalq artisti Ağasəlim Abdullayevin sədrlik etdiyi beynəlxalq münisflər heyəti qarşısında Azərbaycan, Türkiyə, İran, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Türkmənistan və Özbəkistandan olan ifaçılar öz məhərrətlərini nümayiş etdirdilər. Sonra festivalın qalibləri müəyyən olundu.

Festivalın baş mükafatını ölkəmizdən Mətləb Əhmədzadə qazandı. I yərə Bark Öreñoğlu (Türkiyə) və Soyun Orazdurdıyev (Türkmənistan), II yərə Mədinə Kərimjonova (Özbəkistan) və Salar Pürmuhseni (İran) layiq görüldülər. Aybike Kadiraliyeva (Qırğızıstan) Madi Yeldessov (Qazaxıstan) və Yusif Sadıqov (Azərbaycan) isə III yerin sahibi oldular.

Bundan başqa, "Festivalın ən gənc əcnəbi iştirakçısı" nominasiyası üzrə Şəhzadə Jalolova (Özbəkistan) və "Yüksək milli koloritin nümayişinə görə" nominasiyası üzrə Soyun Orazdurdıyev (Türkmənistan) Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyinin diplom və mükafatlarına layiq görüldü.

Həmçinin beş iştirakçıya həvəsləndirici mükafat, eləcə də Azərbaycan Gənclər və İdman Nazirliyi və festivalın təşkilat komitəsi tərəfindən xüsusi nominasiyalar üzrə laureat olan iştirakçılara diplom və hədiyyələr təqdim olundu.

Qeyd edək ki, XIII Beynəlxalq Uşaq Muğam Festivalının Azərbaycan üzrə seçimləri aprelin 15-də keçirilmiş və 78 iddiaçı arasından 3 nəfər finalda ölkəmizi təmsil etmək hüququ qazanmışdı.

Lalə Azəri

Vəfasızlıqda vəfalılar...

Teatr Muzeyində xatirə axşamı

Tez-tez kimisə xatırlayanda "Ömür vəfa etmədi" kimi təqdimat edirik. Beləcə, zəfər fani olan dünyanın, bir göz qırpmı kimi keçən həyatın, kəpənək ömrü yaşayan insanın kədərini, gerçeyini, əsl mahiyyətini ifadəyə çalışırıq. Onu hər dəfə xatırlayanda, daha doğrusu, haqqında hər eşidib, ağ-qara kadrlardan "boylanın" və ən dərinliyində kədərini çoxdan kök saldığı gözllərini, inadkar təbəssümünü, məsəm simasını görəndə içimdə qərribə bir etiraz baş qaldırır...

Sözsüz ki, hamımız bir gün öləcəyik və bu mənada gec-tez bölgüsü, əslində, nisbidir. İnsan oğlu sal qaya, coşqun su kimi daim yaşamaq istəyir. Bu ağgözlüklə edilən istəyin içərisində sevil-sevilmək, şan-şöhrət tapmaq, uğur qazanmaq, xoşbəxt olmaq, yaşadığını hiss etmək də var. Bəli, əslində, ən ümdə istək məhz odur. Elələri var ki, yaşayarkən ölür və insanlığın əmansız unutulmağında itib batır.

Amma o, yoxluğuna, zamanın onu bızdan anbaan uzaqlaşdırılmasına rəğmən xatirələrdə daim qalır. Heç olmasa, yaddaşımız ona vəfa edir...

Mayın 19-da Cəfər Cabbarlı adına Azərbaycan Dövlət Teatr Muzeyinin "Yad edirik" rubrikası çərçivəsində növbəti tədbir reallaşdı. Bu dəfə Azərbaycan teatrinin unudulmaz siması, Əməkdar artist Vəfa Fətullayeva (1945–1987) yad olundu. Xatirələrdəki yeri, ürəklərdəki məhəbbəti qulaqlardan keçməyən şərqəq səsinə qoşulub hər ekponatı bir insan ömrü, sənət tarixi olan muzeyin divarlarında cingildədi.

Muzeyin direktoru Əməkdar mədəniyyət işçisi Sevinc Mikayılova aktrisanın səhnə fəaliyyətindən söhbət açdı, onun qısa və dolğun ömrünə, bu zaman

içərisində həyat verdiyi rollarına, fərqli xarakterlərə malik qəhrəmanlarına nəzər saldı.

Muzey fondunda və aktrisanın ailə yaxınlarının arxivində qorunan nadir fotolar, teatr və televiziya tamaşalarından kadrlar ekranından göz oxşadı.

42 ili tamamlanmayan ömrü mübarizə və sevgi ilə keçən, ürəyində hər zaman gözəl arzulara yuva quran və ağır xəstəliyinə inad yaşamağı sevmək aktrisanın həyat verdiyi obrazlar qısa kadrların axınında yenidən canlandıqca insanın zaman məsafəsi anımları da pərən-pərən olur.

Bunu aktrisanı xatırlayan, zaman-zaman tərəf-müqabili olan, onu səhnədə, həyatda canlı görən insanlar vurğuladıqca qəlbi-miz nostalji hisslərlə dolur.

Vəfa xanıma vəfalıların cəm olduğu xatirə axşamında Vəfasızlığa üsyan vəfa nümayişində biz bir insanın, aktrisanın, qadının uğur və uğursuzluğu, səadət və kədərli çiyinlərində fiziki və mənəvi əzablar daşıyan güclü karakter və iradəyə malik xüsüsalarını gördük.

Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının sədr müavini Xalq artisti Hacı İsmayılov tərəf-müqabilini xoş xatirələr, unudulmaz anlardan yaddaşına köçənrlərlə təq-

dim edir. Onun "Mahnı dağlarda qaldı", "Kəndçi qızı", "İnsan", "Siz deyib gəlmisəm", "İblis" kimi tamaşalarda yaratdığı fərqli qadın obrazlarını sadalayırıq.

Xalq şairi Nəriman Həsənzadə Vəfanın gözəl aktrisa olduğunu deyir, onun səhnə insanı kimi ən məhsuldar, yaradıcılıq baxımından ən qaynar çağında sənətdən və həyatdan qopmasıyla barışmadığını xatirəsinə yazdığı şeirlə dilə gətirir. Müəllifi olduğu "Atabəylər" əsəri əsasında hazırlanan eyniadlı tamaşadakı İncə Xatın rolunu məhərrətlə ifa etdiyi vurğulayırıq.

Xalq artisti Rəfiq Əzimov həmkarının peşə vərdişlərindən, obrazına qatdığı çalardan, xüsusən "Göz həkimi" televiziya tamaşası sayəsində sayısız seyrçi rəğbəti qazanmasından bəhs edir.

Quruluş verdiyi bir neçə tamaşada rol alan Vəfa Fətullayevanın ehtiramla yad edən rejissor Əməkdar incəsənət xadimi Məhərrəm Fərzəlibəyov isə onun fitri istedad və zəhməti sayəsində mükəmməl aktrisa olmasından danışır. Onun Tofiq Kazımov sayəsində böyük səhnəyə gəldiyini, "Məhv olmuş gündəliklər" in

Fəridəsi kimi özünü gənc aktrisa olaraq təsdiq etdiyini və oynadığı bütün rollara fərqli iz qoyduğunu bildirir.

Əməkdar incəsənət xadimi, yazıçı-publisist Xeyrəddin Qoca, Vəfa xanımın tələbə yoldaşı olmuş televiziya aparıcısı, Xalq artisti Şərqiyyə Hüseynova, aktrisanın baş rolunu oynadığı "Firəngiz" filmi-nin operatoru, Əməkdar incəsənət xadimi Fəraməz Məmmədov yaddaşlarında həlim, mehriban, zərif, eyni zamanda şən, güclü və səhnə sevdalı Vəfanı yenidən xatırlayıb, xatırladırlar. Onun "Alov", "Atayevlər ailəsi", "Göz həkimi" kimi məşhur televiziya tamaşaları sayəsində yaddaşlardan silinməyəcəyini deyirlər.

Aktrisanın əmisi qızı, onu bacı kimi sevdliyini deyən Zəmfira Fətullayevanın, televiziya prodüseri Etibar Vəfanın xatirələri də tədbirə kövrək ovqat bəxş edir. Həzin duyğularla dolu xatirə axşamı Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının tələbəsi Atefe Qarabağının aktrisanın xatirəsinə ithaf olunmuş konsert proqramı ilə başa çatır...

Həmidə Nizamiqızı

"Kələğayı — ismət və gözəllik rəmzi"

BXA-da bədii təqdimat

Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının (BXA) İncəsənət fakültəsi Milli və müasir rəqs, Baletmeyster sənəti, Klassik rəqs və Musiqi sənəti kafedralarının birgə təşkilatçılığı ilə "Kələğayı — ismət və gözəllik rəmzi" başlığı altında tədbir keçirib.

Tədbirdə Azərbaycan qadınlarının tarixən gözəllik, ismət, ləyaqət rəmzi daşıyan baş örtüyünün özəlliklərindən söhbət açılıb. Azərbaycan kələğayı sənətinin qeyri-maddi mədəni irs nümunəsi kimi UNESCO-nun siyahısında yer aldığı diqqətə çatdırılıb.

İncəsənət fakültəsi tələbələrindən ifasında bədii proqram — monoloq, rəqs və musiqi çəlgini nümayiş olunub. Ü.Hacıbəylinin əsərləri əsasında "Fantaziya", həmçinin "Bayram rəqsi", "Gözəlim sənsən", Ə.Bədəlbəylinin "Qız qalası" baletindən fraqment, "Oyanmış miniatürlər", T.Quliyevin "Zibəyde", Ü.Hacıbəylinin "Arşın mal alan" musiqili komediyasından rəqs nömrəsi və "Azərbaycan" musiqili kompozisiyasına maraqla qarşılanıb.

"Mən gəldim, qızlar" — Gənc Tamaşaçılar Teatrı

Özbəkistanda festivala qatılıb

22-28 may tarixlərində Özbəkistanın paytaxtı Daşkənddə "Avrasiya" I-cı Beynəlxalq Teatr Festivalı keçirilir. Özbəkistan Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşkil etdiyi festivalda Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrı da iştirak edir.

Yaradıcı heyət İsveç dramaturqu Lars Norenin "Müharibə" pyesi əsasında hazırlanmış "Mən gəldim, qızlar" tamaşası ilə çıxış edəcək.

Festivala həmçinin Qazaxıstan Dövlət Akademik Uşaq və Gənclər Teatrı (Almatı), Qırğızıstan Dövlət Gənclər Teatrı, V.Mayakovski adına Tacikistan Dövlət Rus Dram Teatrı, N.Dumbadze adına Tbilisi Gənc Tamaşaçılar Teatrı, eləcə də Türkiyədən Əskişəhər teatrı, Minsk və Sankt-Peterburqdan teatr kollektivləri qatılıb.

Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrının mətbuat xidmətindən bildirilib ki, "Mən gəldim, qızlar" tamaşasının quruluşçu rejissoru Əməkdar incəsənət xadimi Bəhram Osmanov, quruluşçu rəssamı Sevinc Həsənova, musiqi tərtibatçısı İradə Muradovadır.

Əsərdə müharibədə gözləri kor olmuş, amma ümidini itirmədən, ən çətin anlarında belə ailəsini, qızlarını düşünen atanın iki ildən sonra ailəsinin yanına qayıtmasından və gözəlməz hadisələrlə qarşılaşmasından bəhs olunur. Səhnə əsərində atanın, eləcə də ana və qızlarının həyatına nəzər saldıqda müharibənin gətirdiyi ağır-acıları, mənəvi sarsıntıları görmək mümkündür.

Rolları Xalq artisti Qurban İsmayılov, Əməkdar artistlər Kəmalə Hüseynova, Rəsim Cəfər, aktyorlar Səbinə Məmmədova, Zümrüd Quliyeva ifa edirlər.

"Heydər Əliyev ili"

Mədəniyyətimizin böyük hamisi

Ümummilli lider Heydər Əliyev böyük siyasətdə olduğu bir qərindənən artıq dövrdə, doğma xalqının taleyində tarixi rol oynamaqla bərabər, mədəni irsimizin qorunması və zənginləşdirilməsi, milli incəsənətin, ədəbiyyatın inkişafı, respublikada mədəni-maarif işinin qabaqcıl səviyyədə təşkil sahəsində də müstəsna xidmətlər göstərüb.

Heydər Əliyevin mədəniyyətə diqqət və qayğısı onun dövlət xadimi kimi fəaliyyətinin bütün mərhələlərində — sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi illərdə, Moskvada, SSRİ rəhbərliyində çalışdığı vaxtda və müstəqil Azərbaycana onillik prezidentliyi dövründə tarixin yaddaşına çoxsaylı səhifələrlə yazılıb. O, hər zaman və hər yerdə Azərbaycan mədəniyyətinin böyük hamisi olub. Bununla bağlı illərin xronikəsindən seçdiyimiz məqamları "Heydər Əliyev ili"nə töhfə olaraq diqqətinizə təqdim edirik...

İllərin xronikəsindən (35)

1982-ci il 17 oktyabr

Heydər Əliyev Azərbaycan Dövlət Akademik Dram Teatrında Anatoli Safronovun "Gecənin sirri" pyesinin tamaşasına baxıb. Xalq yazıçısı Mirzə İbrahimovun tərcümə etdiyi əsərə Əməkdar incəsənət xadimi Əşrəf Quliyev quruluş verib. Tamaşanın səhnə tərtibatını rəssam Kamal Şixəliyev verib, musiqisini bəstəkar Sevdə İbrahimova yazıb. Rollarda Məhluqə Sadıqova, Amaliya Penahova, Sevil Abbasova, Zərnigar Ağakışiyeva, Telman Adıgözelov, Sadıq İbrahimov, Nureddin Quliyev, Ramiz Novruzov, Firuz Xudavərdiyev çıxış ediblər. Premyerada əsərin müəllifi də iştirak edib. Tamaşadan sonra Heydər Əliyev SSRİ Yazıçılar İttifaqı İdarə heyətinin katibi A.Safronovu, M.İbrahimovu və teatrın kollektivini yaradıcılıq müvəfəqiyyəti, Böyük Vətən müharibəsi illərində sovet xalqının hünərini əks etdirən səhnə əsərinin ərəşəyə gəlməsi münasibətilə təbrik edib.

"Sizin birgə işiniz bir daha parlaq şəkildə göstərmişdir ki, Vətənə minnətdarlığa hazır olmaq hissi tərbiyə edən əsərlərin bədii təcəssümündə ədəbiyyat və incəsənət xadimləri qarşısında necə geniş imkanlar açılır. Nə dərəcədə acı və sərt olursa-olsun, müharibə haqqında həqiqəti danışmaq, gənc nəsli yaşlı nəslin ənənələri əsasında tərbiyə etmək hər bir sənətkarın müqəddəs borcudur. Xüsusilə sevdindirici haldır ki, siz bunu böyük bədii qüvvə ilə etmişiniz. Bunun rəmzi mənası vardır ki, SSRİ-nin təşkilinin 60 illiyində — sovet xalqlarının dostluq və qardaşlıq bayramı illində Azərbaycan teatri yenidən rus dramaturgiyasına müraciət etmiş, vətəndaşlıq borcuna son dərəcə sadıq olan yenilməz ruhlı mərd insanların həyatından bəhs edən tamaşa göstərmişdir. Bu, bir daha təsdiq edir ki, Azərbaycan teatri, Azərbaycan incəsənəti öz beynəlmillətçilik ənənələrinə sadıqdır..."

1982-ci il 18 oktyabr

Bakıda, V.I.Lenin adına Sarayda böyük mütəfəkkir, yazıçı, milli dramaturgiyanın banisi Mirzə Fətəli Axundovun anadan olmasının 170 illiyinə həsr edilmiş təntənəli yığıncaq keçirilib. Heydər Əliyev yubiley mərasimində iştirak edib. Mərasimə SSRİ Yazıçılar İttifaqı İdarə heyətinin katibi A.Safronov, Gürcüstan KP MK-nın katibi Q.Yenükidze, müttəfiq respublikaların yazıçı təşkilatlarının nümayəndələri, eləcə də Əlcəzair, Bolqarıstan, Konqo, Monqolustan, Fələstin və Suriyadan qonaqlar qatılıblar.

1982-ci il 19 oktyabr

Heydər Əliyev Bakıda M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi şərəfinə keçirilən mərasimin iştirakçıları qəbul edib.

1982-ci il 26 oktyabr

Azərbaycan KP MK-nın Birinci katibi Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə mütəfəkkir şair-dramaturq, repressiya qurbanı Hüseyn Cavidin nəşi Sibirədən (1941-ci ildə sürgündə vəfat etdikdən sonra dəfn olunduğu İrkutsk vilayəti Tayset rayonunun Şevçenko kəndi) Azərbaycana, Bakıya gətirilib.

1982-ci il 27 oktyabr

Heydər Əliyev Azərbaycan KP MK yanında Partiya Tarixi İnstitutunun 60 illiyinə və İnstitutun "Qırmızı Əmək Bayrağı" ordeninin təqdim edilməsinə həsr olunmuş təntənəli yığıncaqda nitq söyləyib.

1982-ci il 28 oktyabr

Heydər Əliyev SSRİ Elmlər Akademiyası Fəlsəfə və hüquq bölməsinin Bakıda keçirilən sayyar iclasında çıxış edib.

1982-ci il 2 noyabr

Naxçıvanda Hüseyn Cavidin Sibirədən gətirilmiş nəşinin dəfn mərasimi keçirilib. Heydər Əliyev mərasimdə iştirak edib. 1982-ci ildə Hüseyn Cavidin 100 illiyi Azərbaycan KP MK-nın müvafiq qərarı (1981-ci il 21 iyul tarixli) ilə silsilə tədbirlərlə qeyd edildi, əsərləri kütləvi tirajlarla nəşr olundu, tamaşaya qoyuldu, adı küçə, məktəb və mədəniyyət ocaqlarına verildi.

1982-ci il 22 noyabr

Heydər Əliyev Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosunun üzvü seçilib.

1982-ci il 24 noyabr

Heydər Əliyev SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin fərmanı ilə SSRİ Nazirlər Soveti Sədrinin birinci müavini təyin edilib.

1982-ci il 27 noyabr

Heydər Əliyev Bakıda "Azərbaycanın tarixi və mədəniyyət abidələri" sergisinə baxıb. Sov. İKP MK Siyasi Bürosunun üzvü və SSRİ Nazirlər Soveti Sədrinin birinci müavini kimi yeni vəzifələrinin icrası ilə bağlı Moskvaya yola düşməyə hazırlaşan Heydər Əliyev bu tədbir vasitəsilə mədəniyyət və incəsənət xadimləri ilə bir araya gəlib.

1982-ci il 22 oktyabr

SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin fərmanı ilə Azərbaycan EA-nın Ədəbiyyat İnstitutu sovet ədəbiyyatşünaslığının inkişafı və elmi kadrların hazırlanmasında xidmətlərinə görə "Xalqlar Dostluğu" ordeni ilə təltif olunub.

1982-ci il 18 noyabr

Respublika Ali Soveti Rəyasət Heyətinin fərmanı ilə Azərbaycan sovet ədəbiyyatının inkişafında xidmətlərinə görə yazıçı-dramaturq Məmmədov Yusifzadəyə "Əməkdar mədəniyyət işçisi" fəxri adı verilib. Azərbaycan teatr sənətinin inkişafında xidmətlərinə görə və anadan olmasının 75 illiyi ilə əlaqədar respublikanın Xalq artisti Kəniyə Babiçeva respublika Ali Soveti Rəyasət Heyətinin Fəxri fərmanı ilə təltif edilib.

Hazırladı: V.Orxan
(davamı var)

On bir əsərdən biri...

“Cəhənnəm sakinləri” tamaşası sayəsində müəllifin yubiley axşamına da şahidlik etdik

Teatrda hər şey mümkündür və təsvir olunan hadisə, ümumi prosese nəzər anladığında cəhənnəmin özü də bir metafora ola bilər. Deməli, istənilən vaxt müəllif və rejissorun könlündən keçsə, cəhənnəmdən gələn də olar, üstəlik, başımızı gicəlləndirəcək qədər fırfıra kimi hərlədən də...

Mayın 19-da Akademik Milli Dram Teatrında başımızı gicəlləndirən “Cəhənnəm sakinləri” tamaşası sayəsində bizi elə də uzaq olmayan keçmişlə təkbə-tək qoyan müəllifin – Xalq yazıçısı Elçinin 80 illik yubiley axşamına da şahidlik etdik.

Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən mərasimdə əvvəlcə Xalq artisti Nürəddin Mehdiqanlı çıxış edərək Elçinin sevilən ədib olduğunu, onun yaradıcılığının, o cümlədən dram əsərlərinin oxucular tərəfindən böyük maraqla qarşılandığını bildirdi. Vurğuladı ki, yazıcının pyesləri tamaşaçıya da, yaradıcı heyətə də eyni həzzi yaşadıb: azad şəkildə özünüifadə. Bildirdi ki, o, teatrda yetişən, səhnənin imkan və təsir gücünü bilən dramaturq olduğundan toxunduğu bütün mövzular səhnədə asanlıqla özünə yer qazanır.

Teatrşünas, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Məryəm Əlizadə Elçinin yaradıcılığından maraqlı məqamlara toxundu. Bildirdi ki, Elçinin dramaturgiyası özünəməxsusluğu və bədii güdrəti ilə seçilir, onun pyesləri müa-

sir dramaturgiyamızda ayrıca bir dövr təşkil edir. Elçin yaradıcı insan kimi təbiətən çox sürətlə yenilənməyi bacaran, özünəməxsus dinamikada olan, zamanla eyni addımlar atan bir ədibdir. O, dünya səviyyəli yazıçıdır, əsərləri fərqli dillərdə və səhnələrdə özünə yer tapıb, çünki ümumbəşəri dəyərlərə toxuna bilən və bu sayədə milli məsələləri də global dünyanın diqqətinə çatdırmaq iqtidarında olan müəllifdir.

Teatrşünas, Əməkdar incəsənət xadimi, professor İlham Rəhimli də yubiley müəllifin dram yaradıcılığına nəzər saldı. Bildirdi ki, Elçin daim arzulanan, rejissorlar tərəfindən sevilən və cəmiyyətin nəbzini tutan müəllifdir. Azərbaycan teatrında son 70 ildə İlyas Əfəndiyevdən sonra ikinci dramaturq Elçindir ki, Akademik Milli Dram Teatrının səhnəsində 11 əsərinə səhnə həyatı verilib. O, Azərbaycanda yeganə yazıçı-dramaturqdur ki, 3 nəsr əsəri – “Ağ dəvə”, “Mahmud və Məryəm”, “Ölüm hökmü” romanları səhnəşdirilərək tamaşaşaya qoyulub. Çox qısa müddətdə bu əsərləri teatra gətirib.

Müəllifin əsərlərinin səhnə uzunömürlüyü ilə bağlı məqamları da diqqətə çatdıran İ.Rəhimli Elçinin teatrın tələb-təkliflərini asanlıqla duya və tamaşaçı ilə

Səhnə əsəri 1937-ci ildə bütün ölkəni əhatə edən repressiya hadisələrindən bəhs edir. İnsanlara qarşı kütləvi təqib, mənəvi təzyiq və arvadı üz-üzə qoyur, belə-

rabitədə ən incə məqamları tuta bildiyini də vurğuladı.

80 illik dolğun ömrün ədəbiyyat, dramaturgiya ilə iç-içə 60 ilə yaxın dövrünə nəzər xarakterli çıxışlardan sonra gözyumulu cəhənnəmə yuvarlanan könlüllü qurbanların dramına baxdıq.

Elçinin eyniadlı pyesi əsasında mərhum rejissor, Xalq artisti Azər Paşa Nemətovun quruluşu və səhnə tərtibatı verdiyi “Cəhənnəm sakinləri” tamaşası 2017-ci ildən Akademik Milli Dram Teatrının repertuarındadır. Premiyerasından əks-səda doğuran səhnə əsərində Xalq artistləri Məleykə Əsədova (Qadın), Nürəddin Mehdiqanlı (Şeytan), Əməkdar artistlər Elşən Rüstəmov (Kişi), Mirzə Ağabəyli (Qonşu), aktyorlar Vüsal Mustafayev, Elçin Əfəndi, Ləman İmanova, Rüstəm Rüstəmov, Rada Nəsibova, Ramin Şıxəliyev və Xədicə Novruzlu çıxış edirlər. Rejissor Anar Sadiqov, rejissor assistenti Dilbər İsmayilova, musiqi tərtibatçısı Kamil İsmayilovdur. Tamaşada Azər Dadaşovun musiqisindən istifadə olunub.

cə, onlar böyük qorxunun əsarəti altında satqına çevrilirlər. Günahlarını bir-birindən gizlətməyə çalışsalar da, günlərin birində evlərində peyda olan çağırılmış qonaq (ər-arvada görə Şeytan) onların əsl mahiyyətini üzə çıxarır, eyni zamanda, qorxunun insan həyatında hansı fəciələrə səbəb olduğunu göstərir.

İkhişsalı səhnə əsərinin ən böyük uğuru onun aydın, biçimli və çoxşəxli rejissor yozumuna malik olmasıdır. Biz sadə tərtibat – səhnəyə gələn müxtəlif qapılar və onların arxasında “kommunka” dediyimiz mənzillərin Yeni il süfrəsi arxasına toplanmış sadə sakinlərini görürük. Bu qonşular nisbətən daha dəbdəbəli həyat yaşayan ideologiya qulu qonşu ər-arvaddan fərqli olaraq rahatdırlar. Məsələn, qonşulardan biri şampan tapmağına dəli kimi sevinir, digəri qrammofon valında musiqilərə feyzyab olur, başqa birləri masanın səliqə-sahmanına görə dəridən-qabıqdan çıxırlar. Birəcə Qadın narahatdır. Gözü yolda, qulağı səsdə növbəti ifşa iclasından gələcək ərinə gözləyir. Budur, qan-tər içində Kişi də özünü yeti-

rir. Küncə qısılmış məhkum kimi əl-ayağı əsir. Rahat görünməyə, özünə qondarma bayram ovqatı, üzünə saxta təbəssüm verməyə çalışsa da, çox narahatdır.

İfşa iclasının son qurbanlarını sadalayan ərinin gah ittiham, gah məzəmmət, gah da mədh edən xanım da heç cür rahatlıq tapa bilmir. Nəhayət, hamı böyük masa ətrafına toplaşır. Bu dəm “qarara məşin”dən gələn uğultulu səslər qəhmələrdən çıxan səslərlə əvəzlənir. Əvvəlcə qapının zəngi basılır, sonra aramsız yumruqlanır. Zabit “Mirzə”ni xəbər alır və sürüyə-sürüyə aparır. Sözsüz ki, bədbəxt arvadı da onun arxasınca. Bu minvalla güclə tapdığı şampanı ilin təhvililə açma bilməyən də, özündən başqa hamını xain hesab edib qaça-qaça nişan verən də masadan gedir.

Masa demişkən, bu, rejissorun məşhur “Sonuncu şam yeməyi” əsərinə səhnə eyməni da sayıla bilər ki, ideya baxımından orada da burda olduğu kimi, hamı, əslində, günahsız, həm də günahkar, hər şey ani və həm də əbədidir.

Budur, ər və arvad (Kişi və Qadın) masada tək qalırlar. Deməli, artıq satqın və “xalq düşməni” axtarmaq və donos üçün səbəb və hədəf ipinin ucları bir-birinə çatıb. Məhz bu an onların müharibəsi, Şeytan dedikləri ilə döyüşü başlayır. Əslində, hər kəs içindəki şeytana boy verib, onun gücünə arxalanaraq görünən seilin axınından qaçmağa çalışır.

NKVD zabiti şeytan qışmında görə, onu sıradan çıxarmaq

üçün dondan-dona giren ziyalı kommunistlər də yepyekə mifin cılız qurbanı olurlar. Necə deyirdilər? İdeologiya öz törəmələrini daha asan həzm edir...

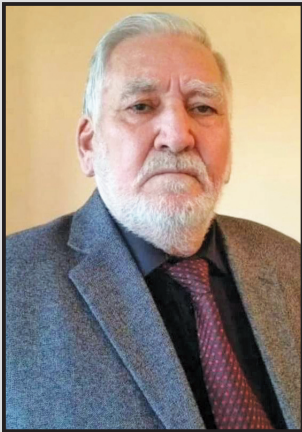
Tamaşa boyu rejissorun iki düşülmüş mizanı – bütün qonşuların bir yerdə cəm olunması və finalda sahibləri repressiya olunmuş boş stulların “uçuşu” idi. Əslində, bunun çox sadə və həm də dərin izahı var: sənin ən qatı düşmənin ən yaxınındakı, ən böyük uğursuzluğun arxanda buraxdığın boşluqdur.

Tamaşanın başqa bir uğuru xarakter müxtəlifliyi və rejissorun dramaturji material sayəsində hər cür cildə saldıqı aktor ansamblıdır. Nəticə etibarilə biz istər özlərini və qonşularını NKVD-yə satan və xəyanətlərinin üzə çıxdığı kəskin psixoloji durumlarda əsl xislətini üzə çıxaran Qadın (Məleykə Əsədova) və Kişi (Elşən Rüstəmov), istərsə də başlanğıcda komik, finalda dramatik planda gah qarışıqlıqda peyda olan qara qüvvə, gah şeytan, gah NKVD işçisi, gah da sadəcə, içimizdəki səslərlə birlən Qonaq (Nurəddin Mehdiqanlı) yaxşı təsir bağışladılar.

Ümumən tamaşanın istər əsas, istərsə də köməkçi obrazlarında bitkin aktyor oyunu var idi. Tamaşanın hadisələri lokalıqdan çıxaran musiqi tərtibatı – kilsə musiqilərindən istifadə və yarıqaranlıq işıq fonunda iki dünya arasında çaxnaşma isə bizi daha bəşəri, daha fundamental məxəzlərə çəkib aparır...

Həmidə Nizamiqızı

Aktyor, pedaqoq Ənvər Vəliyev vəfat edib

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin Səhnə danışıq kafedrasının dosenti, Əməkdar müəllim Ənvər Vəliyev mayın 23-də, ömrünün 78-ci ilində vəfat edib.

Ənvər Əliyulla oğlu Vəliyev 1945-ci il mayın 14-də Bakıda anadan olub. 1972-ci ildə M.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Teatr İnstitutunu (indiki Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti) dram teatri və kino aktyorluğu ixtisası üzrə bitirib. Tələbəlik dövründə institutun nəzdindəki “Tədris teatri”ndə fəaliyyət göstərmiş.

1971-ci ildə “Ulduzlar sönmür” filmində (rejissor Əjdər İbrahimov) Bünyad obrazında çəkilib. Bir neçə sənədli filmi səsləndirib. Ali təhsilini başa vurduqdan sonra institutda pedaqoji fəaliyyətə başlayıb, Səhnə danışıq kafedrasında çalışıb. O, 40 ildən çox bir neçə aktyor nəslinin yetişdirilməsinə töhfələr verib, tələbələrə nitq mədəniyyəti və səhnə danışığını sirlərini öyrədib. Həmçinin səhnə mədəniyyətinin tədrisi üzrə çoxsaylı metodiki vəsaitlər ərsəyə gətirib. “Səhnə danışıqının digər ixtisas fənləri ilə birgə tədrisinə dair metodik göstəriş”, “Mikrofon qarşısında”, “Televiziya danışıq” proqramı (Azad Şüküroğlu birgə), “Dram teatri və kino aktyorluğu ixtisası üzrə səhnə danışıqı fənninə dair proqram və metodik göstərişlər” (Əzizəli Quliyevlə birgə) və s. proqram və metodik göstərişləri tədris prosesində dəyərli vəsait kimi istifadə olunur.

Ənvər Vəliyevin xatirəsi onu tanıyanların, həmkarlarının və çoxsaylı yetirmələrinin qəlbində yaşayacaq. Allah rəhmət eləsin.

Dövlət Film Fondunda tanınmış kinooperatorun 80 illiyi qeyd edilib

Nadejda İsmayilova, Əməkdar incəsənət xadimi, kinooperator Rafiq Qəmbərov, Əməkdar artist Mirzə Ağabəyli Fikrət Əs-

gərov haqqında xatirələrini bölüşüblər.

Tədbirdə Fikrət Əsgərovun quruluşçu operator kimi lentə

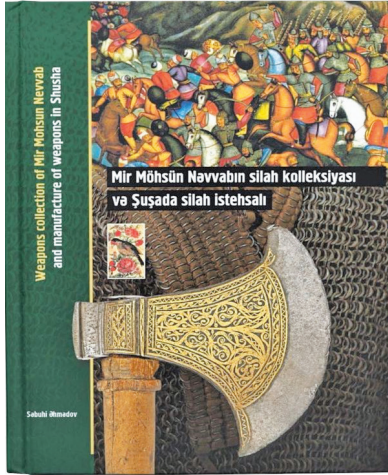
aldığı “Günlərin bir günü”, “Qayınana”, “Bizi bağışlayın!” və “Yük” filmlərindən fraqmentlər nümayiş etdirilib.

Nəvvabın silah kolleksiyası və Şuşada silah istehsalı

Kitab-kataloqda ensiklopedist alim və rəssam haqqında dəyərli məlumatlar var

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən “Şuşa ili” münasibətilə “Mir Möhsün Nəvvabın silah kolleksiyası və Şuşada silah istehsalı” adlı kitab-kataloq çapdan çıxıb.

Nəşr Şuşa şəhərində yaşayıb-yaratmış şair, rəssam, astronom, ədəbiyyatşünas, tarixçi və musiqişünas, XIX əsrin ensiklopedist alimi Mir Möhsün Nəvvab Qarabağının (1833-1918) indiyədək məlum olmayan irsinə – topladığı Azərbaycan silahları kolleksiyasına həsr olunub. Kolleksiya 1940-cı ildə Azərbaycan Tarixi Muzeyinə (indiki Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi) alimin oğlu Mirrizağa Ağamirzadə (Ağamirzadə; 1872-1948) tərəfindən təqdim edilib, indiyədək araşdırılmayıb. Tarixçi Səbuhi Əhmədovun tədqiqatları nəticəsində kolleksiyanın tarixi, ona daxil olan silahların tərkibi, növləri və əhəmiyyəti müəyyən edilib. Belə fərziyyə irəli sürülüb ki, bətal (hərbi) süjetlərlə rəsmlər çəkən, öz dövrü üçün qabaqcıl, mütləq mövqələrdə durmuş Nəvvab rəsmlərində silahları naturadan çəkmək üçün kolleksiyasını toplayıb.

Kitab-kataloqda Nəvvabın silah kolleksiyasına daxil olan bütün nümunələr tarixi və elmi baxımdan təhlil olunur və onların Azərbaycan silahqayırma sənətində əhəmiyyəti müəyyən edilir.

Kitabda həmçinin Nəvvabın “1905–1906-cı illərdə erməni-müsəlman davası” əsəri, Şuşada onun qəbirüstü abidəsi və ev-muzeyi, yazdığı kitabların siyahısı, 41 yaşında litografiya üsulu ilə çəkilmiş Nəvvabın şair və ədəbiyyatşünas alim, filosof, musiqişünas, kimyaçı və astronom, nəşir, maarifçi və pedaqoq, rəssam və kitab illüstratoru kimi çoxcəhətli fəaliyyəti işıqlandırılıb.

Nəşrdə alimin oğlu, maarifçi, şair, ictimai xadim Mirrizağa Ağamirzadə haqqında da məlumat yer alıb.

Nadir tarixi illüstrasiyalar, yüksək keyfiyyətli fotoşəkillərlə zəngin olan, Azərbaycan və ingilis dillərində hazırlanmış kitab-kataloq M.M.Nəvvabın fəaliyyətinin kölgədə qalan tərəflərini üzə çıxarmaqla bərabər, “Şuşa – Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı – 2023” ilinə də dəyərli töhfədir.

“Təhsil” nəşriyyatında çap olunan kitab-kataloqun müəllifi tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Səbuhi Əhmədov, ingilis dilinə tərcümə edən Emil Bağirovdur. Kolleksiyaadakı silahların fotoşəkilləri isə Azərbaycan Fotoqraflar Birliyi idarə heyətinin sədri Mirnaib Həsənoğluna məxsusdur.

Nəşrdə Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi, Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyi, Dövlət Kino-Fotosənəd Arxiv, M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanası və AMEA M.Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun materiallarından istifadə olunub.

Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi Elmi Şurasının qərarı ilə çap olunan kitab-kataloqdan tarixçilər, sənətşünaslar, rəssamlar, eləcə də Azərbaycanın hərbi tarixi və incəsənəti ilə maraqlananlar istifadə edə bilərlər.

Nurəddin

“Kəsmə şikəstə”nin bənzərsiz ifaçısı yad olunacaq

Mayın 30-da Beynəlxalq Muğam Mərkəzində (BMM) unudulmaz xanəndə, Əməkdar artist Fatma Mehraliyevanın (1926-2000) xatirə gecəsi keçiriləcək.

Gecədə sənətkarın özünəməxsus ifaçılıq xüsusiyyətləri barədə söz açılacaq. BMM-in solistlərinin ifasında xanəndənin repertuarından muğam və xalq mahnıları təqdim olunacaq.

Fatma Mehraliyeva muğam, xalq mahnı və təsniflərin, eləcə də bəstəkar mahnılarının mahir ifaçısı kimi şöhrət qazanıb. O, 1945-ci ildə Üzeyir Hacıbəylinin eyniadlı operettası əsasında çəkilən “Arşın mal alan” filmində Telli roluna çəkilib.

F.Mehraliyevanın oxuduğu muğamlar arasında “Kəsmə şikəstə”nin özünəməxsus yerini var. Musiqişünas-alim Ramiz Zöhrabov “Zərbi bəzəmlər” kitabında verdiyi “Kəsmə şikəstə”ni məhz Fatma xanımın ifasında nota köçürüb. Xanəndə “Qatar” və “Segah-zabul” muğamlarını da yüksək səviyyədə ifa edib.

Lalə Azəri

“Əzimzadə məktəbi”nin adına layiq

Sənətsünas Ziyadxan Əliyevin kitabının təqdimat mərasimi keçirilib

Mayın 20-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Əməkdar incəsənət xadimi, sənətsünas Ziyadxan Əliyevin “İstedadlar ocağı” kitabının təqdimat mərasimi keçirilib.

Kitab müəllifin özünün də məzun olduğu Ə.Əzimzadə adına Dövlət Rəssamlıq Məktəbinin (indiki Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının nəzdindəki İncəsənət Kolleci) 100 illiyinə həsr olunub. Ensiklopedik toplu kimi tərtib olunmuş 560 səhifəlik kitabda Azərbaycanın mədəniyyət və təsviri sənət tarixində xüsusi yeri olan bədi təhsil müəssisəsinin 100 illik (1920-2020) keçmiş, bütün məzunlarının (6 minə yaxın) adları, bu məktəbi bitirmiş məşhur sənətkarlar haqqında məlumatlar, fotoşəkillər və s. yer alıb.

Ziyadxan Əliyev kitabın ərsəyə gəlməsində ona köməklik göstərən hər kəsə təşəkkürünü bildirib və nəşrin məziyyətlərindən

dən danışıb. Əzim Əzimzadə adına məktəbin keçdiyi tarixi yola nəzər salan müəllif məktəbin istedadlı fırça ustaları ilə yanaşı, vətənpərvər məzunlarından da bəhs edib. Bildirib ki, həmin məzunlardan 4-ü Birinci Qarabağ müharibəsində şəhid olub.

Diqqətə çatdırılıb ki, kitabın layihə rəhbəri və ön söz müəllifi Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva, redaktorları sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Aslan Xəlilov və

Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin eksperti Əkbər Qoşalı, dizayneri Aysel Əliyevadır.

Mərasimdə çıxış edən Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva sənətsünas alimi bu fundamental əsərin ərsəyə gəlməsi münasibətilə təbrik edib, ona yeni uğurlar diləyib. Komitə sədri bu əsərin həm “Əzimzadə məktəbi”nin əlamətdar yubileyinə, həm də “Heydər Əliyev İli”nə gözəl töhfə olduğunu deyib, nəşri milli incəsənətin

mizin öyrənilməsi və təbliği baxımından yüksək dəyərləndirib: “Kitab “Əzimzadə məktəbi”nin 100 illik yubileyi münasibətilə hazırlansa da, nəşrinin 2023-cü ilə – “Heydər Əliyev İli”nə düşməsinə də təsadüf yox, müvafiq hesab edirəm. Bu kitab Ümummilli liderimizin şərəfinə adlandırılmış 2023-cü ilə ən gözəl sənət töhfələrindən biridir”.

Qənirə Paşayeva kitabın xarici dillərə çevrilməsinin də vacibliyinə toxunub.

Kitabın hazırlanmasında əməyi olanlara Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsi adından təşəkkürnamələr təqdim olunub.

Vaxtilə bu məktəbin məzununu olmuş Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının sədri Xalq rəssamı Fərhad Xəlilov, Xalq rəssamı Arif Hüseynov və digər çıxış edənlər kitabı yüksək qiymətləndirib, belə bir nəşrin onun ərsəyə gəlməsində böyük zəhmət çəkmiş Ziyadxan Əliyevə təşəkkürlərini bildiriblər.

Tədbir bədi-musiqili proqramla davam edib.

“El bilir ki, sən mənimsən...”

3 nömrəli Uşaq-gənclər inkişaf mərkəzinin qrup sərgisi

Xalq rəssamı Arif Hüseynov, UGİM-in rəhbəri Lalə Qəti çıxış ediblər.

Bildirilib ki, sərgidə mərkəzin müəllimi, gənc rəssam Nərmən Abdullayeva və onun rəhbərlik etdiyi dərşənin 13 övzünün (8-16 yaş) əl işləri yer alıb. Bu əsərlərdə milli adət-ənənələrımız, tarixi abidələrimiz, təbiət mənzərələri, xalqımızın zəngin folklor nümunələri, o cümlədən milli bayramlar, rəqslər, oyunlar, nağıllar təsvir olunub.

Çıxışlardan sonra sərgiyə baxış olub. Bir-birləndən fərqli baxış və düşüncə ilə yaradılan əsərlər uşaqların Vətənə məhəbbətinin, istedadının və estetik zövqünün rənglərlə təcəssümüdür. Onların əksəriyyəti respublika və beynəlxalq əhəmiyyətli sərgi və müsabiqələrdə uğur qazanıblar.

Sərgilənən əsərlər arasında Zivər Rzayevanın adına daha çox rast gəldik. Respublika və beynəlxalq müsabiqələrin qalibi, Xətai rayonu 263 nömrəli məktəbin 9-cu sinif şagirdi olan Zivərin sərgidə 16 əsəri nümayiş olunurdu. Onun “Zivər Rza” imzalı əl işləri Çexiya, Rusiya, Mərakeş və digər ölkələrdə keçirilən müsabiqələrdə diplom və sertifikatlara layiq görüldü. Gənc istedadın əldə etdiyi nailiyyətlərdə ona sənətin sir-lərini öyrədən müəllimlərinin də böyük zəhməti var.

Lalə Azəri

Bəstəkar və zaman

bir gecə”. Aqşın Əlizadənin “Babək” baletlərinin səhnəyə qoyulmasında Heydər Əliyevin böyük rolu olub. Onun dəstəyi nəticəsində Azərbaycan professional bəstəkarlıq məktəbi özünün intibah dövrünə qədəm qoydu və bu günə qədər də özünü çox yüksək səviyyədə doğrultmaqdadır. Ulu öndərin bəstəkarlarla görüşləri, apardığı maraqlı söhbətlər yaradıcı insanların daha da ruhlanmasına, onların böyük sayla çalışmasına zəmin yaradırdı.

– Bilirəm ki, sizin də Ulu öndər Heydər Əliyevə həsr etdiyiniz əsər var...

– Hər bir sənət adamı kimi, mənəm yaradıcılığım da Heydər Əliyevin böyük təsiri olub. Mən özümü çox xoşbəxt sənətkar hesab edirəm ki, Heydər Əliyevi şəxsən görmüşəm və onunla bir dövrə yaşamışam, onun çıxışlarını, tövsiyələrini dinləmişəm. Xüsusilə Heydər Əliyevin yaradıcılıq, mədəniyyət haqqında sözləri, çıxışları mənə, yaradıcılıq fəaliyyətimə mühüm təsir göstərib. Bu da sonda simfonik əsərin yaranmasında bir növ təkan rolunu oynayıb. 2013-cü ildə Ulu öndərin 90 illiyi münasibətilə “Əsrin dahisi” simfonik daстанını qələmə aldım. Əsər həmin ildə Niyazi adına simfonik orkestrin ifasında, dirijor Azad Əliyevin idarəsi ilə çox uğurla ifa olundu və lentə alındı. Bu günə qədər əsər dəfələrlə ifa olunub. Əsərin əsas ideyası Heydər Əliyevin şəxsiyyətində bəlli olan və bilavasitə mənə çox böyük təsir göstərmiş təkrarolunmaz keyfiyyətlərin musiqi dili vasitəsilə ifadəsi üzərində qurulub. Mən, ilk növbədə, əsərin konseptual quruluşunda, Hey-

dər Əliyevin bir mətin siyasi xadim və eyni zamanda olduqca mülayim, kövrək bir insan kimi malik olduğu keyfiyyətləri musiqinin dili ilə təqdim etməyə çalışmışam.

– Bakı Musiqi Akademiyasında aparıcı elmi işçi kimi də fəaliyyət göstərirsiniz. Bir qədər də apardığınız araşdırmalar haqda danışdırdınız...

– Bəli, yaradıcılıqla paralel olaraq elmi işlərlə məşğul oluram. Artıq 26 ildir Ü.Hacıbəyli adına BMA-nın Elmi-tədqiqat laboratoriyasında çalışıram. Şifahi ənənəli professional musiqi, eyni zamanda muğamların notlaşdırılması, tədqiqi ilə, həmçinin müasir musiqinin problemlərinin elmi-nəzəri təhlili üzərində çalışıram. Bu sahədə 20 elmi məqalənin, eləcə də bir sıra elmi-praktik və elmi-yaradıcılıq işlərinin müəllifiyəm. Onu da deyim ki, akademiyanın rektorluğu və laboratoriyanın rəhbərliyi tərəfindən elmi araşdırmalarda əməkdaşlara böyük dəstək göstərilir. Elm və təhsilin paralel inkişafı çox vacibdir. Yeri gəlmişkən, bu günlərdə elmi-tədqiqat laboratoriyasının təşkilatçılığı ilə BMA-da Ulu öndər Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş respublika konfransı keçirildi. Konfransda bir çox maraqlı məruzələr dinlənildi, elmi araşdırmaların nəticələri diqqətə çatdırıldı.

– Musiqi mədəniyyətimizdə dəyişən real-lıqlar, professional musiqiyə marağın azalması kimi məsələlər bu gün aktual mövzulardandır. Bəstəkar və tədqiqatçı kimi bu barədə nə deyərdiniz?

– Bu problemə birmənalı şəkildə yanaşmaq çətindir. Müasir dövrümüzdə professional musiqiyə maraq nisbətən azalıb. Bu daha çox həyatımızın kommersiyaya meyilliliyi ilə əlaqədardır. Buna baxmayaraq müasir bəstəkarlarımızın yaradıcı fəaliyyəti yeni əsərlərin yaranmasına doğru yönəlib. Yeni professional musiqiyə maraq yenə var. Müasir bəstəkarlar Azərbaycan musiqisini xarici ölkələrdə daha çox və uğurla təbliğ edirlər. Xüsusilə gənc və orta nəsil bəstəkarların əsərlərinin Avropa ölkələrində ifası, ilk növbədə, Azərbaycan musiqisinin və eyni zamanda milli bəstəkarlıq məktəbinin geniş təbliğində əvəzolunmaz rol oynayır. Məhz bu xüsusiyyət də Ulu öndər Heydər Əliyevin bizə olan tövsiyələrindən biri idi...

Mehpər Rzayeva sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

Xatirə təqvim

24–26 may

Azərbaycan

24 may 1874 – Görkəmli şair, tərcüməçi Abbas Səhhet (Abbasqulu Əlabbas oğlu Mehdizadə; 1874-1918) Şamaxıda anadan olub. Rus, ərəb, fars, gürcü və fransız yazıçıların əsərlərindən tərcümələr edərək “Məğrib günəşləri” (iki cildə) adlı kitabında (1912) çap etdirib.

24 may 1879 – Publisist, teatr xadimi Mehdi bəy Süleyman bəy oğlu Hacinski (1879-1941) anadan olub. “Nicat” xeyriyyə cəmiyyətinin teatr bölməsinə rəhbərlik edib.

24 may 1893 – İlk azərbaycanlı qadın pianoçulardan olan Xədicə Qayıbova (1893 – 27.10.1938) Tiflisdə doğulub. Fortepianoda muğamların ifaçısı kimi məşhurlaşmış, pedaqoji fəaliyyət göstərmiş. Repressiya qurbanıdır.

24 may 1893 – Ədəbiyyatşünas Mustafa Zəkəriyyə oğlu Quliyev (1893-1938) Şəkiddə anadan olub. Xalq maarifi komissarı (1922-1928), “Maarif və mədəniyyət”, “İnqilab və mədəniyyət” jurnallarının məsul redaktoru işləyib. Repressiya qurbanıdır.

24 may 1898 – Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ideoloqlarından biri, publisist, dramaturq, tərcüməçi Mirzə Bala Məmməd-zadə (1898 - 8.3.1959) Bakının Zirə kəndində doğulub. 1924-cü ildə İrana, oradan Türkiyəyə mühacirət edib. Azərbaycan mühacirətinin mətbu orqanlarında yazılar yazıb, İstanbulda vəfat edib.

24 may 1899 – Şairə Ümğülsüm Sadiqzadə (1899-1944) Bakının Novxanı kəndində doğulub. 1937-ci ildə həyat yoldaşı, yazıçı Seyid Hüseyn repressiya edilərək güllələnib, Ü.Sadiqzadə Mordoviya həbs düşərgəsinə göndərilib. 1944-cü ilədək həbsdə qalıb.

24 may 1913 – Aşıq Ağalar (Ağalar Bilal oğlu Mikayılov; 1913-1988) Ağsu rayonunda Qeşəndə kəndində doğulub.

24 may 1925 – Ədəbiyyatşünas, türklöq Cavad Heyət (1925 – 12.8.2014) Təbrizdə doğulub. Azərbaycan dilində “Varlıq” jurnalını nəşr etdirib.

24 may 1930 - Şair, tərcüməçi Əli Səngərli (Məmmədov; 1930 – 23.4.2009) Borçalı bölgəsinin Faxralı kəndində anadan olub.

24 may 1948 – Xalq artisti Fuad Ağarəhim oğlu Poladov (1948 – 5.5.2018) Bakıda doğulub. Akademik Milli Dram, Akademik Rus Dram teatrlarında çalışmış. Kinoda (“Güllənmə təxirə salınır!...”, “Ovsunçu”, “Küçələrə su səpmişəm” və s.), televiziya tamaşalarında xarakterik obrazlar qalereyası yaradıb.

24 may 1967 – Ədəbiyyatşünas, yazıçı-dramaturq, dövlət xadimi Şıxəli Qurban oğlu Qurbanov (16.8.1925 – 1967) vəfat edib. “Əcəb işə düşdük”, “Özümüz bilirik”, “Milyonçunun dilənçi oğlu” və s. pyeslərin müəllifidir.

24 may 1984 – Əməkdar artist, xanəndə Həşim Səmədbəy oğlu Kələntərli (1899, Lənkəran – 1984) vəfat edib. Opera və Balet Teatrında çalışmış.

25 may 1955 – Xalq artisti Ramiz Qəvvam oğlu Novruzov (Ramiz Novruz; 1955 – 21.2.2023) Biləsuvar rayonunun Səmədabad qəsəbəsində doğulub. Sumqayıt teatrında çalışmış, 1981-ci ildən Milli Dram Teatrının aktyoru olub. Filmlərdə (“Sizi dünyalar qədər sevdim”, “Cavad xan”, “Cavid ömrü” və s.) çəkilib.

25 may 1991 – Xalq rəssamı Hüseyn Əlirza oğlu Əliyev (22.4.1911 – 1991) vəfat edib. “Kommunist” qəzetində (indiki “Xalq qəzeti”) rəssam işləyib. Əsasən qrafika ilə məşğul olub, mənzərə ustası kimi tanınıb.

26 may 1877 – Maarifçi-alim Mirzə Məhəmmədli Tərbiyət (1877 – 17.1.1940) Təbrizdə doğulub. Şəhərdə yeni tipli “Tərbiyət” mədrəsəsi və kitabxana açmış. Azərbaycan mədəniyyəti tarixini əhatə edən “Danışməndani-Azərbaycan” ensiklopedik toplusunun müəllifidir.

26 may 1894 – Ədəbiyyatşünas, publisist Vəli MəmmədHüseyn oğlu Xuluflu (1894-1938) Şəmkir rayonunun Xuluflu kəndində doğulub. 20-ci illərdə Azərbaycanda latın qrafikalı əlifbanın tətbiqində aktiv fəaliyyət göstərmiş, Dil, Ədəbiyyat və İncəsənət İnstitutunun direktoru işləyib. “El aşıqları” toplusunu tərtib edib. Repressiya qurbanıdır.

26 may 1914 – Xalq yazıçısı İlyas Məhəmməd oğlu Əfəndiyev (1914 – 3.10.1996) Füzuli şəhərində anadan olub. “Söyüdlü arx”, “Körpüsəlanlar”, “Dağlar arxasında üç dost” və s. romanların, povest və hekayələrin, Azərbaycan dramaturgiyasında yeni mərhələ təşkil edən pyeslərin (“Atayevlər ailəsi”, “Sən həmişə mənimsəsen”, “Mahnı dağlarda qaldı”, “Şeyx Xiyabani”, “Hökmdar və qızı” və s.) müəllifidir.

26 may 1938 – Şair Adil Rəsul (1938-1997) Şamaxı şəhərində anadan olub. Şeirələrinə mahnılar (“Limanda”, “Gəl” və s.) bəstələnib.

Dünya

24 may 1899 – Belçika əsilli fransız şairi, rəssam Anri Mişo (1899-1984) anadan olub.

24 may 1905 – Rus yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı laureatı (1965) Mixail Şoloxov (1905 - 21.2.1984) anadan olub. Əsərləri: “Sakit Don”, “Oyanmış torpaq”, “İnsanın taleyi” və s.

24 may 1940 – Rus şairi, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı laureatı (1987) İosif Aleksandroviç Brodski (1940 – 26.1.1996) anadan olub.

25 may 1803 – Amerika şairi, filosof Ralf Voldo Emerson (1803-1882) anadan olub.

25 may 1905 – Ukrayna yazıçı-dramaturqu, akademik, dövlət xadimi Aleksandr Yevdokimoviç Korneychuk (1905-1972) anadan olub.

26 may 1822 – Fransız yazıçısı Edmon de Qonkur (Edmond Huot de Goncourt; 1822-1896) anadan olub. Yazıçı Jül de Qonkurun (1830-1870) böyük qardaşdır. Fransanın ədəbiyyat üzrə Qonkur mükafatı (Prix Goncourt) onların şərəfinə təsis edilib.

26 may 1842 – Gürcü yazıçısı və şairi Georgi Seretelli (1842-1900) anadan olub. Əsərləri: “İlk addım”, “Asimat xala”, “Boz qurd” və s.

26 may 1904 – Türk şairi və mütəfəkkiri Nəci bəy Fazıl Qısakürək (1904 – 25.5.1983) anadan olub.

Hazırladı: V.Orxan

Respublika Uşaq Kitabxanasında

elmi-nəzəri konfrans

Respublika Uşaq Kitabxanasında Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş “Kitabxana işinin inkişafında Heydər Əliyevin irsinin rolu” mövzusunda respublika kitabxanalararası elmi-nəzəri konfrans keçirilib.

Konfransda “Ulu öndər Heydər Əliyev tarixi yaddaşda”, “Heydər Əliyev və Azərbaycanda insan hüquqları üzrə kitabxana-informasiya sisteminin inkişafı”, “Heydər Əliyev Milli Kitabxanasının tarixində”, “Kitabxana-informasiya fəaliyyəti sisteminə Heydər Əliyevin multikulturalizm siyasətinin əsas məsələləri”, “Kitabxanaların elektronlaşdırılması rəqəmsal cəmiyyətin tələbidir”, “Heydər Əliyev və milli-mənəvi dəyərlərimiz”, “Azərbaycanda kitabxana-informasiya fəaliyyətinin inkişafında Heydər Əliyev mərhələsi” mövzularında məruzələr dinlənilib.

Tədbir zamanı Respublika Uşaq Kitabxanası tərəfindən hazırlanmış “Kitabxana işinin inkişafında Heydər Əliyevin irsinin rolu” adlı elektron məlumat bazasının təqdimatı olub.

Qonaqlar Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətini əks etdirən kitab sərgisi ilə də tanış olublar.

İslam İncəsənəti Biennalesində “Azərbaycan səsləri” maraqla qarşılanıb

Xəbər verdiyimiz kimi, Səudiyyə Ərəbistanının Ciddə şəhərində ilk dəfə İslam İncəsənəti Biennalesi təşkil edilib. Kral Abdullah bin Əbdüləziz adına Beynəlxalq Hava Limanının Həcc terminalında yanvarın 23-dən mayın 23-dək davam edən biennalədə Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinin “İslam incəsənəti” kolleksiyası əsasında Azərbaycan pavilyonu da təqdim edilib.

Pavilyonda muzeyin kolleksiyasına məxsus Azərbaycanın tarixini və mədəniyyətini əks etdirən dəyərli eksponatlar, o cümlədən XIII əsrin yeganə tam əlyazması olan Əyyuqinin “Vərqa və Gülşah” poeması və rəssam Əbdülmömin Məhəmməd əl-Xoyninin illüstrasiyalarından ilhamlanaraq yaradılan “Vərqa və Gülşah: geri dönüş” adlı multimedia instalyasiyası nümayiş etdirilib.

Tədbir çərçivəsində Azərbaycanın mədəni irsinin, zəngin musiqi sənətinin təbliği məqsədilə “Azərbaycan səsləri” adlı multimedia la-

iyəsinin təqdimatı da olub. Təqdimatda tarzən İbrahim Babayev və qrafik dizayner Timur Əmirxan “Keçmişin səsi”, peşəkar rəssam, səs sənətçisi (sound artist) Fərhad Fərzəliyev “Əbədi səs mənzərələri” adlı audiovizual instalyasiyalar ilə çıxış ediblər. Layihənin kuratoru Könül Rəfiyevadır.

Tədbirdə multimedia layihələri haqqında məlumat verilib. Qeyd olunub ki, “Keçmişin səsi” adlı audiovizual instalyasiya Azərbaycanın qədim petroqlifləri,

həmçinin İslam mədəniyyətinin zəngin tarixi, incəsənətini özündə birləşdirən hipnotik bir zaman və mədəniyyət səyahətidir. Bu hər iki mədəniyyətin unikal incəsənət ifadələrini və aralarındakı dərin bağlantıni ehtiva edir. Səs və vizual elementlər izləyicini İslam incəsənətinin gözəlliyini və mürəkkəbliyini, petroqliflərin əsrarəngiz cazibəsini hiss edə biləcəyi başqa bir dünyaya aparır. Instalyasiya bir neçə hissəyə bölünüb, hər biri İslam incə-

sənəti və petroqliflərin müxtəlif aspektlərini birləşdirir. İlk bölmə izləyiciyə İslam incəsənəti dünyasını təqdim edərək, onun gözəlliyini, kompleksliyini göstərir. İkinci bölmə izləyicini Azərbaycanın qədim petroqliflərini araşdırmağa aparır və onların sirlərini, eləcə də qəhrəmanlıqlarını nümayiş etdirir. Üçüncü bölmə iki dünyanı birləşdirir, İslam incəsənəti və petroqliflər arasındakı bağlantıları, həmçinin onların bir-birinə təsirini vurğulayır.

“Əbədi səs mənzərələri” adlı audiovizual instalyasiyalar isə Azərbaycan, Qazaxıstan və Özbəkistan xalqlarının musiqi mənbələrini ən son texnologiyalarla birləşdirən canlı ifadır. Bu innovativ layihə postsovet İslam ölkələrinin musiqi ənənələrinin zəngin irsini əks etdirir.

Biennale müddətində Azərbaycan pavilyonu geniş maraq doğurub. Tədbir çərçivəsində Azərbaycan mətbəxinin tanıtımı məqsədilə milli təamların nümayişi də olub. Milli yemək və şirniyyatlar ziyarətçilərə təqdim edilib.

Türkiyəli rejissorun filmi

Kann festivalında ayaq üstə alqışlanıb

76-cı Kann Film Festivalında (16-27 may) ekran əsərlərinin nümayişi davam edir. Festivalın əsas müsabiqə proqramı üzrə 19 film baş mükafat – “Qızıl palma budağı” uğrunda yarışır.

Türkiyənin məşhur kinorejissoru Nuri Bilge Ceylanın “Quru otlar üstündə” filminin premiyerası da 76-cı Kann festivalında gerçəkləşib. Film yaşadığı ruh qaraldan gerçəklərə rəğmən gələcəyə yönəlik ümidlərini itirməyən, daha doğrusu, itirməmək üçün çabalayan gənc və tənha insanların hüznü həyat hekayəsidir.

TRT telekanalı və “ARTE France” yayım şirkətinin birgə istehsalı olan film Türkiyənin ən böyük şəhəri olan İstanbuldan əyalət kəndinə təyin olunmuş müəllimin həyatından bəhs edir. Ekran əsəri kinoseverlər tərəfindən ayaq üstə alqışlarla qarşılanıb.

Nuri Bilge Ceylan yaradıcı heyət üzvləri ilə birlikdə keçirdiyi mətbuat konfransında bildirib ki, bu ekran əsərinin lentə alınması koronavirus pandemiyası ilə eyni vaxta təsadüf edib və çəkiliş qrupu bir çox çətinliklərlə üzləşib. Film əsasən Ərzurum vilayətinin Karayazı kəndində, bir sıra kadrlar isə yaxınlıqdakı yaşayış məntəqələrində lentə alınıb.

Personajlarla bağlı suala cavab verən türkiyəli kinorejissor deyib: “Bütün personajların keçirdiyi hissləri özüm də yaşamışam. Bəzən insanlar mənim filmlərimdəki personajları “mənfi qəhrəman” kimi görürlər. Bu, əslində, sizin şəxsən sahib ola biləcəyiniz baxış prizmasından asılıdır. Mən filmlərdə hər birimizin yaşaya biləcəyi çox adi hisslərdən danışırıam. Əslində, əgər həyatda bədbəxtsənsə, hər zaman başqa yerdə xoşbəxt ola biləcəyini düşünürsən. Hətta İstanbuldakı insanlar başqa yerdə daha xoşbəxt ola biləcəyini düşünürlər. Lakin unutmmaq olmaz ki, insanın bədbəxt olması yaşadığı yerlə deyil, onun özünü dünyada yad hesab etməsi ilə əlaqədardır. Bu halda o, harada olursa-olsun, xoşbəxtliyi tapa bilməyəcək”.

Qeyd edək ki, Türkiyəyə “Qızıl palma budağı”nı ilk dəfə 1982-ci ildə məşhur rejissor Yılmaz Güneynin “Yol” filmi ilə götürüb. 2014-cü ildə Nuri Bilge Ceylan “Qış yuxusu” filminə görə Kann festivalının baş mükafatını qazanıb. 2003-cü ildə rejissorun “Uzaq” filmi, 2011-ci ildə isə “Bir zamanlar Anadoluda” filmləri Kann festivalının ikinci mükafatı sayılan Qran-priyə layiq görülüb. Bundan əlavə, Nuri Bilge Ceylan 2008-ci ildə “Üç meymun” filminə görə festivalın “Ən yaxşı rejissor” mükafatını qazanıb.

Bu ilki festivalda filmləri yer alan rejissorların arasında Böyük Britaniyadan Ken Loç, ABŞ-dən Ues Anderson, Fransadan Kettrin Breillat, Almaniya Vm Venders, Yaponiyadan Kore-eda Hirokazu və Finlandiyadan Aki Kaurismäki kimi tanınmış kinematograflar var.

Amerika rejissoru Martin Skorsezenin əsas rollarda Robert de Niro və Leonardo di Kaprioun çəkildiyi “Çiçək ayın qatilləri” filmi festivalın müsabiqədənənar proqramında nümayiş olunur.

Harrison Forda fəxri “Qızıl palma budağı”

Bu arada Hollivud ulduzu Harrison Ford “Indiana Cons 5. Taleyin saati” filminin (“Disney” studiyası) dünya premiyerasından əvvəl Kann Film Festivalında fəxri “Qızıl palma budağı” mükafatına layiq görülüb. Mükafat 81 yaşlı aktyora kino sənətinin inkişafında müstəsna xidmətlərinə görə verilib.

Qeyd edək ki, Harrison Fordun baş qəhrəmanı – əfsanəvi arxeoloq və macəraçı İndiana Consu oynadığı silsilədən 5-ci film festivalda müsabiqədənənar nümayiş olunur.

Xatırladaq ki, festivalın açılış mərasimində dünya kinosunun digər qocaman ulduzu – 79 yaşlı amerikalı aktyor Maykl Duqlas da fəxri “Qızıl palma budağı” (kinematografin inkişafına görkəmli töhfələrinə görə) ilə təltif edilib.

V.Kamal

Ölkəmizin turizm imkanları

Səudiyyə Ərəbistanında nümayiş olunur

Azərbaycan Turizm Bürosu Səudiyyə Ərəbistanının paytaxtı Ər-Riyad şəhərində 22-24 may tarixlərində keçirilən beynəlxalq “Riyad səyahət sərgisi”ndə (Riyadh Travel Fair – 2023) iştirak edir.

Dövlət Turizm Agentliyindən (DTA) bildirilib ki, sərgidəki milli stenddə Azərbaycan Turizm Bürosu, “Azərbaycan Hava Yolları” QSC və “Şahdağ” Turizm Mərkəzi təmsil olunur. Sərgiyə ölkəmizdən 13 yerli turizm sənayesi nümayəndəsi qatılıb.

Stend ziyarətçilərinə Azərbaycanın tarixi, mədəni irsi, UNESCO-nun Dünya İrs Siyahısına salınmış məkanları, milli mətbəx nümunələri, ekoturizm, sağlamlıq, yay və qış turizmi imkanları haqqında ətraflı məlumat verilir.

Sərgi çərçivəsində digər iştirakçı ölkələri təmsil edən turizm şirkətləri ilə B2B formatlı görüşlər keçirilir. “Riyadh Travel Fair – 2023”də dünyanın 50-dən çox ölkəsi təmsil olunur.

Qeyd edək ki, son dövrlər Səudiyyə Ərəbistanından Azərbaycana gələn qonaqların sayında nəzərəcərpacaq artım müşahidə olunur. 2022-ci ildə

Körfəz ölkələrindən Azərbaycana 185 mindən çox əcnəbi vətəndaş səfər edib ki, bunun da 52 faizi Səudiyyə Ərəbistanının payına düşüb.

Səudiyyə Ərəbistanının “Flynas” hava yolları şirkəti Bakı və

Ər-Riyad arasında birbaşa reyslər həyata keçirir. Ötən ilin dekabr ayında Azərbaycan Turizm Bürosu ilə “Flynas” şirkəti arasında turizm sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi məqsədilə memorandum imzalanıb.

“Azərbaycanfilm”in direktoru Kazan Forumunun kino ilə bağlı panelində iştirak edib

196 il əvvəl...

26 may 1827-ci ildə Rusiya-İran müharibəsi (1826-1828) gedişində rus qoşunları Azərbaycanın Naxçıvan şəhərini işğal ediblər. Bundan sonra Rusiya ordusu İrəvana, ardınca isə Təbriz, Urmiyə və Ərdəbilə daxil oldu. Müharibə 1828-ci ildə Azərbaycanın Naxçıvan və İrəvan xanlıqlarının Rusiyaya birləşdirilməsi ilə başa çatdı.

158 il əvvəl...

25 may 1865-ci ildə Amerikada vətəndaş müharibəsi (Şimal-Cənub müharibəsi) başa çatıb. Dörd il sürən müharibə Şimal ştatlarının qələbəsi ilə yekunlaşıb. Cənub ştatları Şimalın diktesini (o cümlədən quldarlığın ləğvi) qəbul etməli oldular. Müharibədə hər iki tərəfdən ümumilikdə 360 min insan həlak olmuşdu.

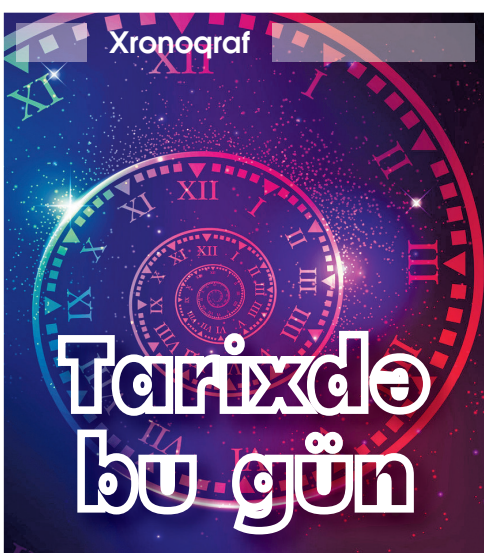
113 il əvvəl...

24 may 1910-cu ildə dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin ilk musiqili komediyası – “Ər və arvad” əsəri səhnələşdirilib. Azərbaycanda ilk milli operettanın tamaşası Bakıda Nikitin qardaşları sirkinin səhnəsində göstərilib.

105 il əvvəl...

26 may 1918-ci ildə Tiflisdə Zaqafqaziya Seyminin son iclası keçirilib. Gürcü heyəti Zaqafqazıyanı vahid dövlətdə birləşdirməyin qeyri-mümkün olduğunu bildirərək fəderasiyadan çıxıb. Seymin buraxılması, Zaqafqaziya Federativ Respublikasının ləğvi barədə qərar qəbul olunub. Həmin gün Gürcüstanın müstəqilliyi elan edilib. Zaqafqaziya Federasiyasının cəmi bir ay mövcud

Olaylar, faktlar (24–26 may)

olmasının əsas səbəblərindən biri erməni tərəfin həm Azərbaycana, həm də Gürcüstana ərazi iddiaları idi.

103 il əvvəl...

24 may 1920-ci ildə Azərbaycan Müvəqqəti İnqilab Komitəsi sənətinin milliləşdirilməsi haqqında dekret verib. Gerçəkdə isə neft bolşevik Rusiyasının nəzarətinə verilmişdi. Azərbaycan Neft Komitəsinə (Azneft) rəhbərlik V.Lenin tərəfindən Bakıya göndərilən A.Serebrovskiye tapşırılmışdı.

25 may 1920-ci ildə Gəncədə Azərbaycanın sovetləşməsinə qarşı üsyan başlayıb. Üsyana Cavad bəy Şixinski, Mirzə Məhəmməd Qacar və Cahangir bəy Kazımbəyov rəhbərlik edirdi. Bolşeviklər üsyanın yatırılması üçün şəhərə əlavə ordu hissələri yeridiblər. Gəncədə yaşayan ermənilər rusların ordusuna kömək edirdilər. Üsyan mayın 31-də qəddarlıqla yatırıldı.

87 il əvvəl...

25 may 1936-cı ildə Bakı Soveti yanında Simfonik konsertlər idarəsinin bazasında Azərbaycan Dövlət Filarmoniyası yaradılıb.

Filarmoniyanın yerləşdiyi bina 1912-ci ildə “İctimai toplantılar üçün yay binası” olaraq inşa edilmişdi. 1920-ci ildə təşkil edilən Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri, digər musiqi kollektivləri burada çıxış edirdi və 1936-cı ildə Filarmoniyada birləşdirildi. 1937-ci ildə bəstəkar Müslüm Maqomayevin vəfatından sonra Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasına onun adı verildi.

77 il əvvəl...

25 may 1946-cı ildə İordaniya dövlət müstəqilliyini (İordaniya Həşimi Krallığı) əldə edib. 1918-ci ilədək (4 əsr) Osmanlı imperiyasının tərkibində olan İordaniya Birinci Dünya müharibəsinin yekunu olaraq Britaniyanın protektoratlığına keçmişdi. 1921-ci ildə Transiordaniya əmirliyi kimi nisbi özünüidarə əldə etmişdi.

67 il əvvəl...

24 may 1956-cı ildə İsveçrənin Luqano şəhərində ilk “Avroviziya” mahnı müsabiqəsi keçirilib. 7 ölkənin qatıldığı yarışmanın qalibi İsveçrəni təmsil edən müğənni Liz (Lys) Assia (2018-ci ildə 94 yaşında vəfat edib) olub.

18 il əvvəl...

25 may 2005-ci ildə Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəmərinin Azərbaycan hissəsinə neftin vurulması ilə bağlı mərasim keçirilib. Sənəçal terminalında gerçəkləşən mərasimdə Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə, Qazaxıstan prezidentləri, ABŞ-nin enerjiyə naziri iştirak ediblər. 2006-cı ilin mayında neft Türkiyənin Aralıq dənizi sahilindəki Ceyhan limanına yetişdi.

Hazırladı: V.Orxan

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79 (müxbirlər)
530-34-38 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az
Lisensiya № AB 022279. **İndeks:** 0187. **Qiyməti:** 60 qəpik

“Mədəniyyət” qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.
Tiraj: 5044. **Sifariş:** 1363
Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.
Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Bank rekvizitləri:
Kapitalbank 1 saylı Yasamal filialı
Kod: 200037. **VÖEN:** 9900003611. **SWIFT:** AIIBAZ2XXX
Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETI REDAKSIYASI
H/Hesab: AZ98AIB33080019443300232103. **VÖEN:** 1300338641